

BØRNETEATER

NR. 106 • SEPTEMBER 1998

avisen

Med på afbud

Så lykkedes det endelig at få placeret næste års store festival, som finder sted i Odsherred
s. 2-3

Stærke spirer

De første seks dramatikere fra Væksthusprojektet er klar til fri-land-tilværelsen
s. 10-11

Rapport fra en evaluatør

Evalueringen af de fem små byteatre i Århus er netop afsluttet, men hvad så, lille kommune?
s. 12-13

Lige til at anmelde

»Hele forestillingen er en dejlig blød og rund oplevelse, og de to vejarbejdere er vist også lidt bløde i bolden«. Sådan skriver Randi K. Pedersen bl.a. i sin anmeldelse af Vendsyssel Teaters forestilling, »Blød i rabatten«, der er en af de 12 dugfriske anmeldelser af nye danske børneteaterforestillinger i dette nummer

s. 4-9

Ny leder på Teatercentrum

Efter en turbulent periode med fratrædende og konstituerede sekretariatsledere har Teatercentrum omsider fået ny leder

Det blev den 39-årige Jeanne Blyme, der kommer fra en stilling som fuldmægtig og sagsbehandler i Kulturministeriets Tilskudssekretariat, hvor hun bl.a. har været tilknyttet Kulturens Børn.

Jeanne Blyme, der har en handelsskoleuddannelse og praktisk erfaring fra det pulveriserende erhvervsliv, er BA i Teatervidenskab fra Københavns Universitet, hvor hun som speciale valgte at lave en undersøgelse om børn og unges erfaringer med børneteater og opsøgende teater.

På generaliebladet tæller

bl.a. et fire-årigt ophold i Finansministeriet, ligesom hun har været kulturmedarbejder i Albertslund Kommune og derigennem arbejdet med det store årlige kulturarrangement, Albertslund Festuge.

Jeanne Blyme stod i denne periode også for koordineringen af kommunens børneteater-indkøb, ligesom hun kender til børneteaterområdet via de årlige festivaler. Samt den eksotiske opgave med selv at arrangere en mini-børneteaterfestival i maj 94 i Himalaya-kongeriget Bhutan, hvor 1600 børn stiftede bekendtskab med Paraplyteatrets og Comedievognens forestillinger (omtalt i BTA nr. 90) - i en periode, hvor hendes mand arbejdede i et DANIDA-projekt i det lukkede og højtliggende land.

Den nye sekretariatsleder erklærer sig uden omsvøb for en vaskeægte bureau-

krat - hun ser sig selv som den samlende organisatoriske og udfarende kraft for et politisk bagland, i dette tilfældet altså UBOT, Udvalget for Børneteater og Opsøgende Teater, hvis sekretariat hun nu skal lede.

Og store organisatoriske opgaver venter da også lige forude. Først og fremmest skal den amputerede udgave af festival 99 stables på benene - forsinket som arrangementet er blevet (se vedstående artikel) - og lige forude venter også en flytning af Teatercentrum.

Nye lokaler er i kikkerten på Østerbro i København,

og nu skal ideen om at etablere adressefællesskab mellem Teatercentrum og UBOT's tilknyttede organisationer - Børneteatersammenslutningen (BTS), Foreningen Af Små Teatre (FAST) og Danmarks Teaterforeninger (DT) - føres ud i livet.

Endnu er alle brikker langt fra faldet på plads, men der stiles efter en flytning omkring 1. november i år.

Udover den nyslåede sekretariatsleder udgøres den øvrige faste stab på Teatercentrum p.t. af *Peter Manscher* (festivalplanlægning, ASSITEJ, internationalt arbejde m.m.) og *Bjarne Thanning* (regnskab og edb). Læsere tilknyttet er *Jette Buur* (div. serviceopgaver), studentermedhjælper *Malene Brandt* (adressekartotek og database) samt militærnægter *Mikkel Sander*.

Jeanne Blyme - ny sekretariatsleder på Teatercentrum

FESTIVAL I ODSHERRED 22.-25. APRIL 1999

Reddet på mål

Takket være velvilje fra Vestsjællands amt og fem af amtets nordvestlige kommuner bliver festival 99 en realitet - omend i beskåret udgave

Af Carsten Jensen

Det har længe set mere truende ud end dette års danske sommervej, men nu er det ganske vist: Efter at Skive kommune sprang i målet (se BTA 104) og flere behjertede redningsforsøg over det ganske land strandede på, at kommunerne allerede har lagt deres budgetter for næste år, finder næste års festival sted i Odsherred.

De fem kommuner, Nykøbing-Rørvig, Trundholm, Dragsholm, Svinnige og Bjergsted, vil i samarbejde med Vestsjællands Amt være vært for den store børne- og ungdomsteaterfestival i april 1999.

Da sidstnævnte også er

tilskudsgiver til festival 2000 i Ringsted, markerer Vestsjællands Amt sig på fornem vis som dette årtusindets sidste og det næste årtusindets første børneteaterkulturamt...

Den sidste brik i redningsaktion festival faldt på plads, da Vestsjællands amt gav endeligt tilsagn om tilskud den 13. august, og nu er alle de sædvanlige og mange planlægningsmøder og andre festivalrelaterede aktiviteter i fuld gang.

Ihærdige festivalgængere vil vide, at Odsherred afholdt en meget vellykket og børnerig festival for ti år siden - i 1989. Den gang i fuld skala, hvor den kommende festival som følge af omstændighederne bliver en kortere affære, ala festival Aalborg i 1993.

Odsherred Teatercenter i fokus

Odsherreds så ofte berømmede lokale børneteater-talsmand, Sven Langhans, var blandt de fremmeste initiativtagere for løsningsmodellen, og som medlem af UBOT - der er den

ansvarlige arrangør for festivalen - har han da også haft en særlig interesse i at skaffe festival 99 en værtsby. Frem til festivalen vil han også være at finde i den lokale arrangør-gruppe.

Det samlede festivalbudget bliver på mindre end halvdelen af det normale, nemlig en million, fordelt med en halv til amt og ditto til de fem kommuner. Der

er dog tale om en bruttoinvestering, idet staten refunderer halvdelen.

Men som følge af det reducerede budget tager festival 99 i princippet form som en forlænget weekend, fra torsdag den 22. til søndag den 25. april 1999, inklusive arrangørkonference fredag og det store weekendarrangement lørdag-søndag.

Odsherred Teatercenter, der er beliggende i udkanten af Nykøbing Sjælland, bliver hovedhjørnesten for årets festival og indgår i et tæt samarbejde med lokalgruppen og arrangørerne fra Teatercentrum.

Centret vil bl.a. være samlingssted for teatergrupperne, inkl. natcafé og spillerkantine, ligesom der bliver etableret fem-seks faste spillesteder for festivalforestillingerne.

Herudover vil der blive spillelokaler i selve Nykøbing, hvor Kulturhuset (med Pakhuset og Biblioteket), badmintonhallen, Nordgårdsskolen og Grundtvigsskolen inddrages til spillesteder. Der er ligeledes kig på egnede

Festival 99

Arrangør: Teatercentrum/UBOT

Værter: Nykøbing-Rørvig, Trundholm, Dragsholm, Svinnige og Bjergsted kommuner samt Vestsjællands Amt, der også indgår i en politisk styregruppe.

Tid: 22.-25. april 1999
Weekendarrangement 24.-25. april i Nykøbing S.

Arrangørkonference 23. april i Højby Fritidscenter, Dragsholm kommune

Festivalsekretariat: Kulturhuset i Nykøbing S.

BØRNETEATER avis

- ISSN: 0900-0291
- UDGIVER: Teatercentrum i Danmark, Frederiksborggade 20, 3 1360 København K.
- Tlf. 33 15 69 00
- Fax 33 13 14 39
- e-post: tcentrum@inet.uni-c.dk
- REDAKTION: Carsten Jensen (ansvarshavende)
- LAYOUT: Ulf Skov
- TRYK: Trykcentralen Fyn A/S
- DISTRIBUTION: Børneteateravisen (4 numre årligt) samt Den Røde Brochure (udkommer i april) sendes gratis til alle instituti-

oner, skoler og andre potentielle aftagere af børneteater. Private abonnenter betaler 98 kroner årligt. Bestilling og afbestilling foretages skriftligt til Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring og udeblevne numre rettes i første omgang til det lokale postkontor.

• DEADLINE: Næste nummer udkommer i ultimo november - med deadline 10. november. ANNONCER aftales senest en uge før deadline. Redaktionen af dette nummer er afsluttet 3. september.

Festival 99 er reddet, og dermed kan børn og barnlige sjæle i Odsherred og de tilreisende teaterkøbmænd se frem til et overflødhedshorn af børne- og ungdomsteaterforestillinger i den vanlige blanding af glade mennesker, billetkøer og kulturel tumult. Og hvem ved om Hans Rønne atter vil fiske i rørte vande - som han gjorde det, da festivalen gæstede Odsherred i 1989. Fotos: Kurt Johansen

stregen

spillelokaler i havneområdet.

Kultur for alle pengene

Festivalens faste appendix, *Arrangørkonferencen*, er tildelt Dragsholm kommune, hvori mod de øvrige tre festivalkommuner ikke får del i »kagen« denne gang. Ved festivalen i 1989 foregik det store weekendarrangement i Vig, mens arrangørkonferencen var forlagt til Svinninge.

Ihukommende de lokale børneteaterarrangørers ildhu og de mange teatervante børn vil festival 99 givet ikke komme til at mangle børn blandt publikummerne. De vil til gengæld heller ikke komme til at savne teater. Det forventes at omkring 70 teatergrupper med over 100 forskellige forestillinger deltager i festivalen.

Det er da et billigt kulturbrag at ofre en halv million kroner på. Så meget mere som alle tidligere erfaringer viser, at lokalområdet så rigeligt får pengene hjem igen i form af indtægter for indkvartering, forplejning og andet forbrug fra mere end 400 teaterfolk, hundredevis af tilreisende og de lokale festivalgængere.

Batida topper

Og hvordan ser Odsherreds indkøbte børneteaterliv så ud i denne pludseligt opståede festival-sæson?

Som vanlig har Odsherred Teater- og Musikforening udsendt sin årlige brochure over de forestillinger, der er arrangeret af foreningens børneteaterudvalg. De fem kommuner, der altså også udgør næste års festivalværter, dækker de faste administrationsudgifter og yder et fælles tilskud der gør, at elever/børn kommer gratis i teatret.

Sæson 98-99 byder på 123 forestillinger. Batida er topscorer med 16 af slagsen - fordelt på tre forskellige produktioner, hvoraf "Petrus og Fiona" spiller de otte gange - mens Andersen, Larsen og Ankerdals "Sonny" skal spilles 11 gange i området. Næstflest opførelser af en enkelt forestilling har i øvrigt det lokalt-baserede Odsherred Teater og deres barske "Tal, det er så mørkt".

Under Langsted's Lup

Af Jørn Langsted

Filmfolk er gået på strandhugst i teaterstøtten, og tegn i sol og måne tyder på, at denne piratvirksomhed vil fortsætte i efteråret under Folketingets behandling af finansloven for 1999. I en TV-udsendelse fra det sene forår var filmproducenten Peter Aalbæk Jensen sat over for Det Kgl. Teaters chef Michael Kristiansen, og der var i udsendelsens koncept ingen tvivl blandt deltagende journalister og kulturelledere om, at Peter Aalbæk og hans synspunkter var helten. Han var piraten på plyndringstogt hos det rige, dovne veltfredse teater, som ikke havde observeret, at tiderne var ændrede. Teatret lå som en gammel, doven hund foran pejsen og vovede ikke at stikke snuden uden for døren, for slet ikke at tale om at blande sig med baggårdskattene, filmens folk, forstås. Dansk film var derimod inde i en succesbølge, filmen var i kontakt med tiden, den og dens folk sloges, og filmen skulle derfor have noget mere i offentlig støtte, og det kunne passende tages fra teatret.

Det er meget normalt, at folk, der modtager offentlig kulturstøtte, kræver og ønsker, at den kunstart, man selv repræsenterer, får mere i støtte. Men det er et brud mod uskrevne regler i det kunstneriske fællesskab, som måske bare er en myte, at man går ind og siger, at pengene, man gerne vil have, passende kan tages fra nabokunstarter. Det er da heller ikke i Filminstituttets ambitiøse handlingsplan, der satser på at få forøget filmstøtten fra 203 millioner kroner til 438 millioner kroner løbet af tre år, at pirateriet sætter ind i forhold til teatret. Nej, det har man folk til! Fribyttere rundt omkring i branchen kan klare det. Og på sin vis er det jo også ganske forfriskende, at nogle filmfolk i parløb med nogle journalister stiller sig op og siger: Flyt offentlig kulturstøtte fra teatret til filmen!

Og de er da heller ikke de første, der gør det. Jytte Hil-den og hendes embedsmænd lavede for tre år siden et tendentiøst debatoplæg, *Krydspunkt*, der bl.a. havde som mål at påvise, hvor meget teatret fik i offentlig støtte, og hvor lidt filmen fik, og hvor stor interesse, der var for film, mens teater knapt nok interesserede nogen længere. Dengang var vi endnu i det dannede selskab, hvor man bare støber kugler uden at fyre dem af, så da sagde man heller ikke noget om, at de tendentiøse sammenligninger mellem film- og teaterinteresse i befolkningen og mellem film- og teaterstøtte skulle bruges til at flytte offentlige kulturkroner.

Skal vi prøve at holde os lidt nede på jorden, inden mystikkens tåger og talmagien indhyller pirateriet i en os af selvbedrøvelse så stor, at den i hvert fald

er til at se? For det første viser undersøgelser over danskernes fritidsvaner fra 1964 til 1993, at den andel af befolkningen, der har været i teatret inden for det sidste år, er vokset fra 16% til 44%, mens den andel, der har været i biografen ligger konstant på ca. 45%. Altså en lige stor andel af befolkningen ser nu teater og film. I løbet af 30 år er det lykkes teatret at nå meget større dele af befolkningen.

For det andet er publikumstallet til de offentligt støttede danske teatres forestillinger på dansk vokset fra 0.9 mio. i 1964 til 2,6 millioner i sæson 1995-96, mens publikumstallet i biograferne (til både danske og udenlandske film) er faldet fra 33,2 millioner i 1964 til ca. 10 millioner i 1996. Danske biografer solgte i 1996 til

danske film - og det er jo hovedsagelig det, filmstøtten handler om - 1,6 millioner billetter (året før var det 0.8 millioner!) Det offentligt støttede teater har tredoblet sit publikum på 30 år, mens filmens publikum nu kun er 1/3 af, hvad det var for 30 år siden.

For det tredje er statens filmstøtte vokset med 18% i perioden 1985-97 i faste kroner, mens statens teaterstøtte ikke har røkket sig ud af stedet. Jo den er gået lidt op og lidt ned, men den er i faste kroner det samme i 1997, som den var i 1985. Filmen har faktisk oplevet en reel fremgang i kulturstøtten, mens teatrets støtte er stagneret, hvad der i virkeligheden betyder, at den er blevet udhulet, bl.a. på grund af indførelse af - i øvrigt rimelige - pensionsordninger, der belaster teatrenes udgiftsbudgetter.

Disse tal, som for hovedpartens vedkommende er hentet i Kulturministeriets publikation *Kulturpengene 1997*, er jo i sig selv frygtelig kedelige, og der er heller ingen tvivl om, at nogen kan give sig til at tviste rundt med dem og påstå, at de viser noget helt andet. Dertil er for det første at sige, at det jo er sådan i kulturpolitiske sammenhænge og specielt vedrørende omfordeling, at tallene flyger om ørerne på én. Derfor

er man nok nødt til at kikke tal, hvis man ikke vil rendes over ende. Og for det andet kan man sagtens regne tal ud, hvor man beregner offentlig støtte pr. solgt billet, og hvor man for filmen inddrager udenlandske film, og disse tal viser, at der gives meget mere i støtte pr. teaterbillet end pr. filmbillet. Men gør man det, så fuser man, og så glemmer man, at de to kunstarters forskellige teknologi bevirker nogle vidt forskellige publikumsmuligheder. Man kan f.eks. bare sammenligne den gennemsnitlige offentlige støtte pr. teaterproduktion og pr. filmproduktion, så vil man se det illustreret.

Hvis man vil til at omfordele mellem teaterstøtte og filmstøtte, så er det min pointe, at tallene ikke giver belæg for at flytte penge fra teater til film, tværtimod. Man må etablere sig med nogle andre grunde. Og her er det så, at dansk films internationale succes i de her år bruges som dirk til teaterpengekassen. Jeg er nok ikke selv så overbevist om, at festivalargumentet er tilstrækkeligt, selv om det er uomtvisteligt. Men man bliver nødt til at hævde, at dansk film kunstnerisk set er mere interessant, mere vigtig end dansk teater, hvis man vil til at flytte penge. Men det kan man jo ikke gøre sådan abstrakt set. For selv om det er rigtigt, at nogen danske film er mere interessante end noget dansk teater, så er det omvendte også tilfældet. Men kan man foretage en manøvre, hvor man flytter penge fra det mindst interessante i dansk teater til det mest interessante i dansk film? Jeg tvivler på, at man kan konstruere sådan et system. Tilbage er der så at bruge salamiskøreren mod dansk teater, og det betyder jo bare, at det mest sårbare, og det, som måske er kunstnerisk mest interessant, ryger ud, skæres bort.

Det er min klare opfattelse, at piraterne i filmbranchen, deres talerør i pressen og deres eventuelle støtter i Kulturministeriet er på farlige veje. I stedet for at score kassen risikerer de ikke alene at skyde sig selv i foden, men også naboen i det kunstneriske hjerte. Filmpiraterens overfald på teatret, som ved første øjekast kunne se forfriskende ud, er slet ikke så forfriskende, når det kommer til stykket. Det vil vise sig, at det er ren kamikaze, hvis international festivalsucces skal udgøre grundlaget for dansk kulturstøtte. For hvad nu om et par år, når dansk film måske ikke får internationale priser længere, skal støtten så trappes ned igen?

I øvrigt er der ingen tvivl om, at film bør støttes bedre af det offentlige. Men mere vigtigt lige nu er det at gøre noget for danske multimedieproduktioner og for billeddelen af hele den nye teknologi.

Munter løgnehistorie

En kraftig ommøblering af det gængse familiemønster hylder tosomheden mellem far og søn

ANMELDELSE

Fair Play: »En morsom historie«. Manuskript: Michael Ramløse.

Iscenesættelse: Hanne Felding.

Scenografi: Ulla Bang Jørgensen.

Medvirkende: Henrik Steen Larsen og Erling Hjernø.

Aldersgruppe: Fra 9 år.

Opfindsomheden har holdt fridag, da »En morsom historie« blev skrevet og iscenesat. Men da der ikke knibes på vægten, hvad spillet angår, får publikum alligevel en munter oplevelse af, hvad voksne kan finde på af mærkværdigheder. Ikke mindst i situationer, hvor de selv ønsker at fortrænge sandheden og påstår, at de gør det af hensyn til børnene.

Sådan en go', gedigen løg-

nehistorie, som den Fair Play byder på, er derfor ikke det værste, man kan har. Børnene gennemskuer den alligevel i løbet af nul komma fem - og godt det samme. For »En morsom historie« om den flinke, flittige og omsorgsfulde far, der så nødig vil konfrontere sin halvstore dreng med virkelighedens verden, holder ikke vand.

I hvert fald ikke i længden og heller ikke selvom forestillingen - der for år tilbage blev opført af Artibus - er fuld af fis og ballade, der ikke insisterer på at blive taget for troværdig realisme. Derfor går vi også glade med på spøgen, når drengen uden at fatte mistanke accepterer, at hans forsvundne mor er cirkusprinsesse.

Derimod er det at trække for store veksler på publikums medleven, når knægten så meget som et sekund tror på den falske mor-skikkelse, der pludselig holder

sit indtog. Hvis han blot lod som om, var det en anden sag. Men at sønnen ikke straks genkender sin egen far i den pænt indpakke cirkusprinsesse, er et nummer for dumt.

Umenneskelig moder

For ét er, at faderen forsøger at optræde som moderen, der har forladt familien til fordel for en anden mand. Noget helt andet, at han gør det på en måde, så hun bliver en kari-

katur, der bygger på en for- tidig opfattelse af tingene.

Måske er det skabagtige kvindemenneske tænkt som en dobbelt vittighed, men i så fald er den for voksne. Taget for pålydende er figuren i sind og skin lysår fra en almindelig, moderne mor. Også, hvis hun er cirkusprinsesse - eller måske bare har fundet en anden, fordi hun fik nok af flyttemanden og hans vandede vittigheder.

Det får vi aldrig at vide, og det er en skam. Når

der nu faktisk lægges op til en kraftig ommøblering af de vante kønsroller.

På samme måde kan iscenesættelsen ikke beslutte sig til, om »En morsom historie« skal være hurtig-gående farce eller hyggelig hverdagskomedie. Det ene øjeblik okser de medvirkerne rundt som relativt realistiske, småbrokkende og hårdtarbejdende flyttefolk. Det næste er der vildt gang i den, når Far - fuldt synligt for publikum - trækker i kvindetøj for at spille rollen

som den fraværende Mor.

Det gør Henrik Steen Larsen med al det febrilske gejll og gøgl, der kan proppes i figuren. Hvilket gør faderen ligeså menneskelig, som det gør moder-skikkelsen det modsatte. Det virker heller ikke specielt fikst, at personerne hver for sig til stadighed tænker meget højt og meget længe.

Specielt ikke, når de egentlig er så glimrende sammen.

Randi K. Pedersen

Henrik Steen Larsen (øverst) og Erling Hjernø er søde og sjove som den konfliktsky far og drengen, der altfor villigt tror på historien om mor. Foto: Sv. Å. Lorenz Christensen

Briller og badutspring

Det er svært at få øje på motivationen for at prakke små børn to gamle cirkusartisters halvmugne minder på

ANMELDELSE

Jomfru Ane Teatret. »Der var engang«. Manuskript: Kirsten Breum. Musik: Malthé Nielsen. Scenografi: Malthé Nielsen. Medvirkende: Kirsten Breum og Malthé Nielsen. Aldersgruppe: 3-8 år.

Tilsyneladende har man kalkuleret med, at gamle minder og klokkeklang i sig selv besidder kvaliteter, der virker. Især, når der samtidig sættes focus på noget så populært som cirkus.

Det holder bare ikke. Uden en kontekst i form af en god historie - eller i det mindste en samlende idé - og en gennemarbejdet iscenesættelse fungerer spillet ikke. Ligesom evt. intentioner om at gøre de gamle, pensionerede cirkusartister, søskendeparret Tilde og Theo, rimeligt nærværende, ikke har sat sig spor i forestillingen »Der var engang«.

Den slags klares sjældent ved et par løse bemærkninger om Nikolas børnehaven, som godt vil have besøg af »Den dynamiske duo«. Tværtimod ligner det mere et forsøg på at legitimere rækken af fantasiforladte musik- og cirkusnumre og andre umorsomme indfald. - Som feks. at lade de to gamle gnavpotter skændes indbyrdes og hovedrystende over hinandens alderdomssvækkelse. Eller at »aktivere« børnene til at synge med og lære remser.

Halvmugne minder

Men, hvorfor skal man eksaminere i en huskeremse, når man er barn og ikke har problemer med hukommelsen? Og hvorfor skal børnene synge om gøgl og trylleri i gamle dage, når de er kommer for at få en teateroplevelse? Måske tilmed én med en lille smule »gemmeværdi« ud over blot at lægge øre til de to cirkusartisters halvmugne minder.

Hvorfor Jomfru Ane Teatret har lavet en forestilling om dem, det

bliver man ikke klogere på undervejs.

Uanset, hvor mange gange Kirsten Breum skifter kostume, og hvor rutineret og ferm hun i øvrigt er på scenen, kommer spillet ikke ud af stedet. For slet ikke at sige tæt på. Hun er vældig god til at skabe kontakt med tilskuerne, men har ikke meget at bruge den til.

Det samme gælder musikken, hvor det ikke er nok at kunne spille. De hengemte slagere, som kun voksne kan relatere til noget som helst, er både musikalsk og indholdsmæssigt et mindre vellykket valg. Der ikke vinder specielt ved at blive afleveret af Malthé Nielsen som gumpetungt guitarspil.

Ingen af delene bidrager til at skabe den stemning af cirkusmagi og trylleri hos duoen, der lægges op til. Dynamikken synes endegyldigt afløst af gråt hår og briller.

Randi K. Pedersen

Kirsten Breum og Malthé Nielsen som de gamle cirkusstjerner fra »Den dynamiske duo«

Ondskaben er grum i Theater La Balances soloforestilling, men den kradser os ikke afgørende rigtigt i huden

Voldens vokseværk

ANMELDELSE

Theater La Balance: »Ondskaben«. Forfatter: Benny Haag, efter roman af Jan Guillou. Instruktion: Per Brahe. Medvirkende: Thomas W. Gabrielsson. Aldersgruppe: 14 årige og opefter.

Klø, slagsmål, tæsk. Klø, slagsmål, tæsk. Ydmygelser på ydmygelser. Had på had. Det bliver ved og ved at vælte ind over os. Theater La Balances soloforestilling »Ondskaben« er en tung og alvorlig sag. Historien, der bygger på Jan Guillous bog af samme navn, er en vold på vold-fortælling. En beretning, der fortæller, at vold avler vold.

Theater La Balance trækker virkeligheden frem, som den er, når den er værst. I »Ondskaben« konfronteres vi med den ultimative ondskab, sådan som den udfolder sig og bliver en del af en dreng, hvis liv konstant er indrammet af brutal vold både hjemme og i skolen.

Vi hører om drengens rituelle spadsereture fra lussingerne ved køkkenbordet, hvor begge forældre er til stede, til enetimerne med faderen i sove-

værelset, hvor træbøjlen sørger for de hårde slag bagi. Om pryglene i skolen. Og om kostskol-elivet, hvor en hård kerne af elever, Rådet, sætter de andre elever på plads med hårdhændede straffemetoder, såsom at grave kubikmeterstore huller og fylde dem til igen, at plukke jernstænger i frossen jord og overhælde sin værelseskammerat med kogende vand.

Beskedent arrangement

Forestillingen spiller i et klasse-lokale på gulvet foran tavlen. Til hjælp har han kun en stol og en skuldertaske med en vandflaske, som han kommer ind med og stiller fra sig i spilperferien.

Arrangementet er beskedent. Thomas W. Gabrielsson illustrerer en del med armene, går hen over gulvet, tager sin habitjakke af op på, sætter og rejser sig fra stolen og kikker på skift ud mod os og rundt i rummet. Det er tydeligvis ikke ved det, vi skal fanges ind. Men i den intensitet omkring historien, som han formår at skabe med sin fysiske nedtonethed, sin dæmpede stemmeføring og sine tyste øjeblikke af betroelser til os.

Thomas W. Gabrielsson er - som det også huskes fra teatrets forrygende opsætning af »Galefyrsten« - en dygtig og

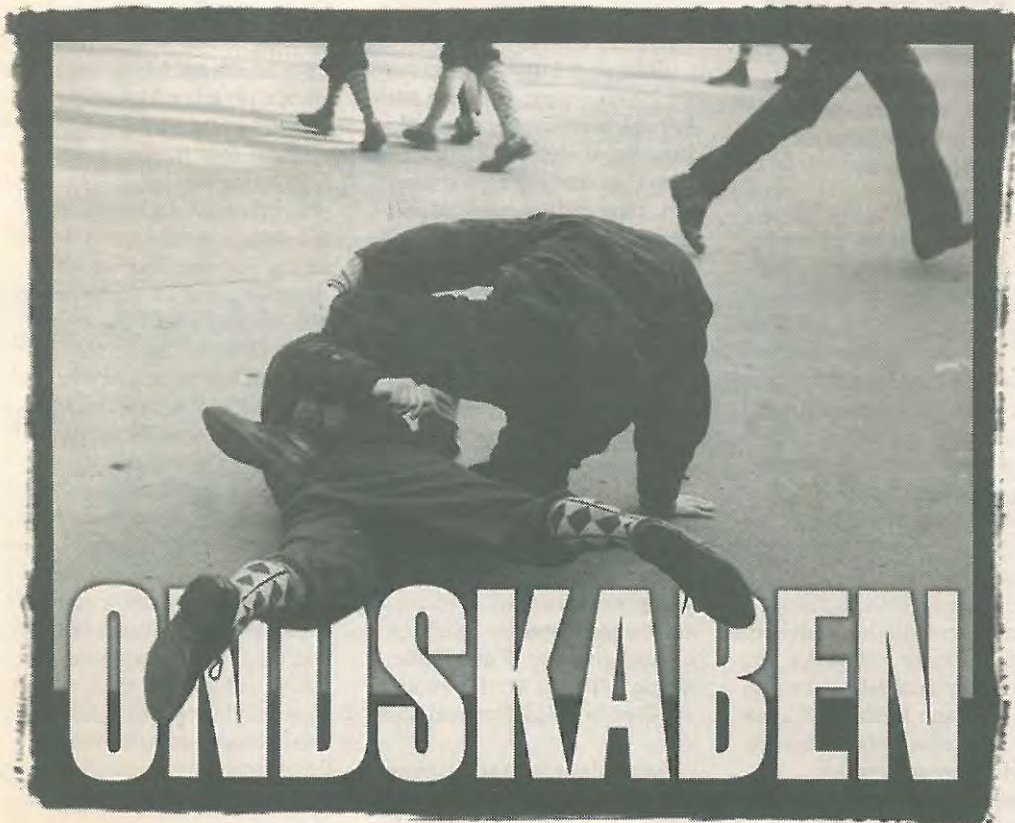
udtryksfuld spiller. Men her er han ikke nok hjulpen af instruktøren.

I intense øjeblikke trækkes vi ind i fiktionens grusomhed, fordi Gabrielsson forstår at tone og afdæmpe sit spil så vi mærker det ubønhørlige og farlige i ondskaben. Men vi kommer aldrig rigtigt tæt på ondskaben. Spillet kører i ring og gentager sig selv for meget.

Det bliver i længden trættende at lægge øre til alle de forskellige beskrivelser af voldens og ondskabens ansigter. Og forestillingen spilles med en distancerethed i rollespillet, som forvirrer og forstyrrer oplevelsen, fordi den ikke er klart episk. Spillemåden vil noget, som jeg i al fald hverken kunne blive fanget ind af, eller fange ideen med.

Vold, brutalitet, ødelæggelser og mord er til i verden. Selv børn myrder hinanden i en meget ung alder. Forestillingens problematik er relevant. Og der er ingen grund til at fortie den. Men jeg gik fra forestillingen med en ubehagelig klump i halsen, snarere end med en gribende oplevelse af voldens mekanismer og ondskabens eksistens, som er forestillingens intention.

Kirsten Dahl

Ondskaben får konkret karakter i skolegårdens kampe

Pernille Holst og Erik Bach i det spanske hundetræf. Foto: Martin Mydtskov Rønne

Mellem murbrokker og månelys

Rifbjerg-dramatisering om at gribe eventyret

ANMELDELSE

Taastrup Teater: »Linda og Baronnen«. Bygget over Klaus Rifbjergs børnebog af samme navn. Dramatisering: Mogens Holm. Instruktion: Bjarne Slot Thorup. Scenografi: Tora Winther. Medvirkende: Pernille Holst og Erik Bach. Aldersgruppe: 4-9 år.

Romantisk, spansk og dejlig rodet. Sådan er Taastrup Teaters omskrivning og iscenesættelse af Klaus Rifbjergs børnebog »Linda og Baronnen« fra 1989.

Pernille Holst og Erik Bach fortæller historien om, hvordan vi må huske at gribe eventyret, hvis det en dag lægger vejen forbi.

Efter hundehunden Lindas hurtige og heftige kærlighedsrundfart med den seje hanhund Baronnen slutter Pernille Holst forestillingen af med ordene: »...hun vidste, at det ikke var hver dag eventyret kom forbi«. Men tonen er ikke vemodig. For det, som fylder hende, er opmærksomheden på det forbihvirvlende og positive minde. Og det er også det, som fylder hele forestillingen ud.

Det spanske gadekryds Linda, med et navn der betyder smuk og et udseende som svarer til et klu-detæppe, blandet med et bilsammenstød, spilles som en om-armensvungen krøllet grå håndduke med trevlebe og små bøjede metaløjne. Og den bor i et væltet cementrør i udkanten af en åben og herlig hulter-til-bulter rodet scenografi.

Et sammensurium af skraldespande, gamle metalsenge, brækkede fliser, gamle bildæk, opstabilede tv-apparater, en enkelt mikrobølgeovn og et fritstående dobbeltbilsæde

med fåreskind understøtter fint det omkringstrejvende rendestensliv Linda fører. Et interimistisk og åbentstående teknisk arrangement med blåndtabler, kasser og arkitektlampelys blandes fint ind i redeligheden. Og det hele får et varmtblodsbankende og skødesløst præg af den nonchalant rygende macho-mand, der henslængt på sengen lukker spanske toner ud af en skrattende lille transistor, som han ligger og skruer lidt på.

Manden forvandles snart efter med et pjusket charmerskæg og en cigaret i flaben til sin ejermands, tyrefægterens selvbevidste og forlystelsessyge hund, Baronnen. Den hanhund, der fører Linda med ud på de søde, saftige og vilde vover.

Tyrefægtningsscener giver lyd og flimrer på en tv-skærm, der drejes væk, når de virkelig drastiske sammenstød sker.

De to hunde/spillere kører derudad i tyrefægterens store bil. Danser løs på diskotek til populærpop i bedste aerobickoreograferet rytme-gymnastikstil. Spiser fint på restaurant i påhugsiddende stilling med sølvfade, vinglas, kaviar og levende lys. Og forsvinder med kys og kram ud i månenatten, hvor det sker, som vi ikke får at se, men nok forstår.

Parallellen til menneskelivet træder klart frem. Umærkeligt og samtidig tydeligt glider de to spillere ud og ind af historien som de mennesker, det hele også kunne angå.

»Linda og Baronnen« er et svingende, lille livligt og spansk sus. Fjernt fra det selvhøjtidelige. Forestillingen er det, vi ser og oplever, mens den står på. Siden kan den dukke op som en lille fornemmelse af et glad spil og et gyldent øjeblik. No more, no less.

Kirsten Dahl

Du store hvide verden

Kaskadeteatret trykker den af på sygestuen

ANMELDELSE

Kaskadeteatret: »Komedi på stue 8«. Manuskript og scenografi: Torben Nielsen og Jan Torp. Instruktion: Jan Torp. Medvirkende: Torben Nielsen, Martin Longhi og Helle Halsboe. Aldersgruppe: Bkkl. - 5.klasse.

Skrigblå dropvæsker og piller af lysegult skumsluk. Gazebandager og faste sovetider. Ublu krav og platte vitser. Falsk alarm og små drillerier.

To mænd i natskjorter, en major og »et trafikuheld« kæmper i og omkring deres store hospitalssenge på at få opmærksomhed fra sygeplejersken Frk. Sonja, som holder krampagtigt fast på regulativer og hækletøj. Spillepladsen hedder sygestue nr. 8. Og vi er anbragt hele vejen rundt om som en kødrand, der følger det hospitalsmiljø, der snart forvandles til en slagsmark.

De to anonymiserede herrer skyr ingen midler for at slippe ud af den ydmyge situation, de er havnet i med rigide tidsskemaer og utålelig medicinering. Deres indbyrdes fornærmelser bliver grovere og mere udspekulerede og der går sport i urimelighederne over for Frk. Sonja, som langsomt »bringes i kog«.

De puder, de som trodsige børn i begyndelsen kaster på gulvet, bliver til harpun-skyts i korporlige pudengkampe. Og sengene, som de starter med at sno sig ud af eller hoppe i, bliver til rullende tanks.

Kampen om Sonjas gunst er hæsb-læsende. »Komedi på stue 8« er en slagfærdig og meget fysisk komikforestilling, der slår på »storheden« i det barnligt naive. Hvid, vild og vanvittig. Ærlig og ligetil. En times latter, der givetvis kan frisætte energi på en ensformig skoledag. En time,

hvor man kan lyste sig med at skraldgrine af to voksne mænds dumheder og den »fortræd«, de kommer ud for. Og velsagtens også mærke en flig af samhørighed med de to ballademagere.

Perspektivet vakler

Stilen er et mix af commedia dell'Arte-agtig markedsgøgl, Dario Fo-komik og Gøg og Gokke-slapstick. Alt accelererer. Eller som drengen foran mig sagde til sidemanden: »Det ka' jo blive ved -ta' over 100 år!« Han var, som jeg, fanget ind af stykkets grundstemning af spas og »evindelighed«. Men heri ligger måske også forestillingens fare.

Den viser - anført af den sprælske Martin Longhi og den mere sindig-træge Torben Nielsen - på en gennemført grotesk og sjov måde alt det vanvittige og »forbudte« vi uanset stand og alder gør for at få opmærksomhed, når vi føler os trængt. Og den er klar nok i historieførelsen - i sin visning af alt det, som de to mænd må igennem, før de bliver i stand til at se ud over egen næsetip og nærme sig hinanden og omverdenen på en konstruktiv og rar måde.

Men dens vellykkethed er også i afgørende grad bestemt af dens evne til at holde energien og timingen kørende på netop den tid og det blus, der »får os med på vognen«, uden at vi føler at spillet er langtrukket, overstyret eller kører i ring. Og i den henseende virker forestillingen for lang og på kanten til at mangle nuance og perspektiv. Lige som den megen tryk på komikken betyder, at de mere nedtonede spil træder tydeligere frem.

Og det er ikke altid, de kan bære det. Helle Halsboe har i al fald flere steder problemer med at skabe troværdigt og overbevisende spil.

Kirsten Dahl

Helle Halsboe, Torben Nielsen og Martin Longhi leverer løjerne på sygestuen

Anne Nøjgaard med sin meterhøje medspiller. Foto: Svend Erik Sokkelund

Den perfekte flinkepige

Ud af en børnebogsklassiker vokser en bittersød komedie om en lille sej overlevers kamp for at blive synlig

ANMELDELSE

Teatret lampe: »Den uartige Caroline« af Suzanne Lassen. Dramatisering: Lisbet Gad. Instruktion: Gitte Malling. Scenografi og dukker: Marianne Jørgensen. Medvirkende: Anne Nøjgaard og Peter Jankovic. Aldersgruppe 4-8 år.

Det er tankevækkende, at to af den store børneteaterfestivalens nye forestillinger handlede om småpigens instiktive opgør med flinkesyngen. Ligesom Arresø Teaters »Cleopatra« er Teatret Lampes Caroline et barn af fortiden, hvis oplevelser med børnefjendske normer langt fra passer.

Trods påstande om det modsatte, synes børns - og især pigers - personlighedsudviklingen mere at indskrænke end at udvide sig. Bestemt af kommercielle eller elitære, maskulint definerede værdier.

Materielt er Carolines familie godt kørende. Der er råd til både viftepalmer og barnepige i

bourgeois-hjemmet anno 1929. Mens der tydeligvis er under-skud på den menneskelige konto, fordi det herskabelige forældrepædagog er mere optaget af deres fornemme forbindelser, end af børnenes trivsel.

Ikke noget ukendt mønster for 1990'er-børn, der også mærker voksenverdenens uudtalte krav om at være »nemme«, som Caroline siger. Dog med den afgørende forskel, at nutidens resultatfikserede forældre forventer, at deres afkom er mindst ligeså begavede, vellykkede og succesrige som de selv. Hvor Caroline »blot« skal tilpasse sig reglerne for god - det vil sige lydig og selvudslettende - opførsel.

Nuanceret nærvær

Kun i kraft af at være spæd og et drengebarn får lillebror en vis opmærksomhed. Hvorimod storesøster Caroline med den ulyksalige trang til at udfolde sig og udforske verden redder sig flere bebrejdelser end blide ord.

Forbandet uretfærdigt, synes vi. Når den søde og sejle lille overlever med så tragikomisk ihærdighed forsøger at gøre

sig synlig med det gode. Men i den moderne, velsmurte dramatisering, hvor begivenhederne gennemspilles som en livlig samtale mellem Caroline og hendes højtelskede barnepige Bertha, forstår vi også hvorfor.

For anstrengelserne for at blive den perfekte flinkepige kan umuligt kronens med held. Det opdager man med stigende bekymring for, hvad der vil ske, hvis forældrene oplever det samme som vi. Hvis de indser, at Caroline ikke for alvor vil sælge ud af sin fantasi eller selvstændighed for at opfylde deres forventninger. Når hun alligevel kan sole sig i lidt kærlighed, er det nærmest en sidegevinst - opnået omtrent med livet som indsats.

Begge forestillingens roller spilles med stort og nuanceret nærvær af Anne Nøjgaard, der bedre end de fleste evner at optræde som sin egen medspiller. Hele vejen er hun i tæt kontakt med den 1:1 store dukke Caroline. Samtidig med, at hun også udfylder rollen som medlevende og kommenterende fortæller.

Randi K. Pedersen

Kejser i knibe

BaggårdTeatret har lavet en fint tolket, men halvt fuldendt opsætning af »Kejserens nye klæder«

BaggårdTeatret: »Kejserens nye klæder«. **Instruktør:** Jacques Matthiessen. **Scenograf:** Gitte Baastrup. **Komponister:** Anette Gøl og H.C. Mogensen. **Medvirkende:** Bo Larsen, Peter Seligmann, Anette Gøl og H.C. Mogensen. **Aldersgruppe:** 8-12 år.

Hvis den skal blive ved med at gå den med at sætte de gamle klassikere op, så må kravet være at forestillingerne siger os noget idag og opføres i et vedkommen- de scenesprog.

BaggårdTeatret er faldet for H.C. Andersens eventyr, »Kejserens nye klæder«. Og de formår at putte mange fine tolkningsfinesser i deres musikalske dramatis-

ring. Men forestillingen halter også en række steder.

Peter Seligmann har i sin dramatisering fermt lagt fokus på det dilemma, Ministeren ryger ud i, da han ser at væverne er fupmage- re: Tør han sige sandheden med risiko for at miste embede og agtelse - eller skal han følge strømmen og beundre det usynlige stof? For tankerne ryger uvæger- ligt ud i en række lignende nutildags situationer:

Arbejdsløshed, ærlighed kontra bluff, og medløberi versus tro på egne kræfter.

Som en fiffig »krølle« lin- kes ministerens dilemma direkte til børnene via Kejserens snak med dem. Først om, hvilken klasse de hører til - 1. eller 2? Og siden om, hvad de synes om det tøj han har på. Men kommunikationen er ikke altid så ligetil at få frugtbart etableret.

Bo Larsen (øverst) og Peter Seligmann som kejseren og ministeren i Bag- gårdTeatrets udgave af den udødelige klassiker. Foto: Jonna Keldsen

Spontan spændetroje

Gitte Baastrup har tænkt nu- og fortid sammen i kostu- merne ved at klæde samtlige medvirkende i denim- dragter gjort i et gammel- dags snit med kunstgjorte overdrivelser. Og scenografi- en er et ultra enkelt og mulighedsgivende arrange- ment bestående af et stort

brunt klædeskab med udklappelige sider og en rebafspærring mellem musi- kerne og spillerne som støt- tes af rundstokke, som de fal- ske vævere behændigt ryk- ker op og bruger som væv.

Jacques Matthiessen har tilsyneladende bestræbt sig på at skabe et spil, hvor musik, sang, alvor og komik afløser hinanden i et

afvekslende hele. Men det fungerer ikke hele tiden lige godt. Der er noget i for- men, der binder det sponta- ne. Det er som om en bestemt formmæssig bestræbelse på at skabe ele- gance og indholdsmæssig substans flere steder har virket som en spændetroje for spillernes udfoldelses- rum.

Der er f.eks. passager som mangler intensitet, for- di de virker manierede eller trækkes for længe. Spillet virker flere steder lidt tungt, selvom de to spil- lere har kapacitet til noget mere. Det ser man de ste- der, hvor Bo Larsen og Peter Seligmann folder sig ud i dygtige spil, der gør indtryk. De spiller samtlige roller og er gode til hurtigt og præcist at skifte fra den ene figur til den anden.

Deres små humoristiske ordvekslinger som dialekt- talende menigmænd er morsomme i al deres herli- ge naivitet, selvom kendere har set dem gøre lignende før. Og de fylder dygtigt deres store roller ud. Bo Larsens kejser udstråler en gysende farlighed og et imponerende robust facadespil. Og Peter Seligmann spiller Ministeren, så vi med al tydelighed kan mærke alle nuancerne i den tvivlrådighed, han for- tæller os om.

Så måske der er basis i forestillingen til - med justeringer - at få en mere overbevisende helhed frem?

Kirsten Dahl

Fantasi som krisehjælp

For meget fræsende farce skygger for indholdet i en skrøbelig historie om at miste et barn

Odsherred Teater: »Nora Schahrazades drømte liv«. **Manuskript:** Mia Törnqvist. **Iscenesættelse:** Hanna L. Møller. **Scenografi:** Susanne Juul. **Medvirkende:** Lisbet Djernæs, Bo Skødebjerg, Nynne Karen Nørlund og Søren Malling. **Aldersgrup- pe:** 8-12 år.

Normalt kommer døden efter livet, men for nyfødte Nora Schahrazade er det nærmest omvendt. Den spæ- de pige giver op, før livet overhovedet er kommet i gang. Hvorefter hendes unge, chokerede forældre fægter sig videre i et forsøg på - hver på sin facon - at komme overens med det liv, der skal leves efter døden.

Et tabuemne som spædbarnsdød er til for at blive trukket frem i lyset og op på scenen. Men histori- en om Nora S. beskriver, hvordan et par voksne menneskers kærlighed og tilværelse går i spåner ved mødet med døden. Hvori- mod den ikke umiddelbart giver sit publikum fra 8-12 år en oplevelse, som mat- cher deres alder.

Hvis - og det er i høj grad et hvis - den emsige engel, som hanker op i Noras mor, repræsenterer det barnligt glade livsmod, hvorfor skal vi så lege kispus med en halv-abstrakt hybrid. Umu- lig at spille, men godt for- svaret af Nynne Karen Nørlund. Hvorfor ikke bare lade det være et helt almin- deligt barn, der kender - og anerkender - fantasien vær- di som krisehjælp? Når det nu er det, det drejer sig om.

For man oplever, at Noras drømte liv bliver vejen, ad

hvilken den unge kvinde når frem til at se sandheden i øjnene. Ligesom publikum må gøre det, når man efter at have overværet verdens hurtigste og skæggeste gra- viditet får kastet tragedien og sorgen lige i hovedet.

Undvigemanøvrer

Det er et voldsomt skift, som ikke bliver lettere at håndtere, når temaet hver andet øjeblik går op i hal- løj og ligegyldige sidehistorier. Søren Mallings hurtigs-

nakkende, kapitalistiske skurk er meget skægt teg- net. Men som meget andet i forestillingen ligner han mest en undvigemanøvre - for ikke at sige berørings- angst - over for ethvert til- løb til realisme. Koste, hvad det vil, og her koster det klart i troværdighed og for- nemmelse for publikums reaktioner på historien om det døde barn.

De medvirkende spiller ellers ikke dårligt. Som forældreparret vover både Lisbet Djernæs og Bo Skø-

debjerg indimellem at gå under den underholdende overflade. Det er stilen, der skygger for indholdet og gør voksenvinklen mere dominerende, end teksten kræver.

Når personerne skøjter frem og tilbage mellem fræsene farce og absurd komedie går følelserne tabt. De følelser, som »vi«, de voksne ganske rigtigt har så svært ved. Men som børn i forbindelse med dødsfald oftest taler åbent om.

Odsherred Teater er ble- vet et af de store plusser i dansk børne- og ungdoms- teater. Bredden i reperto- ret, det høje, kunstneriske niveau i forestillingerne og - mest af alt - modet til at være nyskabende er med til at højne standarden. Sådan noget giver plads til en mindre skævert som »Noras Schahrazades drømte liv«, uden at renom- méet lider skade.

Randi K. Pedersen

Skurken, faderen og den emsige engel i »Nora Schahrazades drømte liv« spillet af Søren Mal- ling, Bo Skødebjerg og Nynne Karen Nørlund. Foto: Nils Juel Berg

ANMELDELSE

Theatret Thalias Tjenere:
»Ach Awé«. Instruktion:
Michael Fields og Lone Lutje
Christensen. Medvirkende:
Linda Fallentin og Stephan
Vernier. Musiker: Brian
Samsboe. Masker, kostumer
og scenografi: De medvirken-
de. Aldersgruppe: min. ca. 6
år.

Theatret Thalias Tjenere forestilling »Ach Awé - Bjørne og Kvinder« er blevet refusionsgodkendt af Teaterrådet. Og det er fuldt fortjent. For det er en ganske udmærket og meget underholdende times teater med blussende energi, fine dybder og flere forskellige fortælleplaner.

»Ach Awé« (som i følge teatrets udmærkede undervisningsmateriale er et retorisk indskud på Tlingit-indiansk, der betyder »Sådan hænger det sammen«) lader et naturforbundet og samholdstænkende Tlingit-folk fra Alaska mødes med en opkørt vesterlændings begær efter at indtage den indianske fremmedhed, som videnbesiddelse og eksotisk nydelsesgods.

For Linda Fallentin og Stephan Vernier har dygtigt spundet to forlæg sammen.

Dynamisk kultursammenstød

Der er energi og humor i en indiansk mytes vellykkede møde med en århusiansk etnolog

Maskepi mellem Stephan Vernier og Linda Fallentin i Theatret Thalias Tjenere forestilling

En sand beretning om etnologen Nora Marks Dauenhauers bestræbelser på at dokumentere Tlingitternes mundtlige fortælletradition bliver med etnologen Nan og klanlederen Tim gjort til en rammehistorie, der blandes med Tlingit-myten om »Kvinden, der giftede sig med en bjørn«. En myte

om hvordan en ung indianerpige, der bander og svovler over at have trådt i en bjørnelort, straffes for at have sat sig op imod den skik der siger, at man ikke må tale ondt om dyr, natur eller mennesker, fordi alle er i familie med hinanden. Tim, der har magiske evner, får Nan til at spille

rollen som indianerpigen i myten. Myten iscenesættes i et maskespil, der er fyldt af både farlighed og overnaturlige kræfter. Og Nan bliver klogere - ikke mindst på sig selv.

Nan bliver som indianerpigen forelsket i en bjørn, som får alt til at tage sig anderledes ud for pigens

øjne. Hun tager bjørnen for en flot mand og dens hi for en fasionabel B & O hybel.

Tryk på

Tingene forandres og eskaleres. Bjørnen bliver forelsket i pigens, som tager skikkelse af en bjørn, hvilket får katastrofale følger.

Der er nok af handlingstråde at holde rede på. Men forestillingen evner - med et mindre dødpunkt godt halvtreds inde - at holde sammen på helheden i historien og bevare publikums opmærksomhed.

Der er tryk på i enhver forstand, indholdsmæssigt, visuelt- og musik set.

Forestillingen er nuanceret gjort af rammehistoriens hårdtpumpede crazy-gags med et eksplosivt fokus i den turba-bastante og hamrende naive Nan i Linda Fallentins skikkelse.

Af sammenbindende fortællestrofer i Stephan Verniers lune og hemmelighedsfortættede »trollmands«-atmosfære. Af alvorsspændte situationer i mytens magiske handlinger visualiseret af begge spillere med virkningsfulde og flotte masker, bjørneforklædninger og voldsomme mareridsdrømme. Og af Brian Samsboes små underfundige sceneskift-intermezzi med spil på primitive musikinstrumenter.

»Ach Awé« er en forestilling med overskud og tillid til egen facon. En teatertime med fine pointer og en skøn evne til på dynamisk vis at forene det tætte og blide med det hæmningsløse og vilde.

Kirsten Dahl

Karakterkomedie om vejbyggeri

Vendsyssel Teaters nye forestilling er et vellykket bud på moderne commedia dell'arte for mindre børn

ANMELDELSE

Vendsyssel Teater: »Blød i rabatten«. Idé og scenografi: Anders B. Andersen. Iscenesættelse: Jørgen Bing. Medvirkende: Pia Mourier og Kresten Andersen. Aldersgruppe: 3-10 år.

Det er ikke kun rabatten, der er blød. Hele forestillingen er en dejlig blød og rund oplevelse, og de to vejarbejdere er vist også lidt bløde i bolden.

Dog ikke mere, end at det lader sig gøre at løse et pludseligt opstået og alt overskyggende problem. For det viser sig, at den vej, de omtrent er færdige med at anlægge, spærres af et kæmpestort træ. Så gode

råd er dyre, og der må tænkes og beregnes i lange (vej)baner af de to vejbyggere i sikkerhedshjelme, hørevarn og skrig-orange overalls.

Et antræk, som, når situationen og spillet kræver det, på det herligste bliver suppleret med alverdens praktiske rekvisitter. Lige så fornuftigt iøjnefaldende og farvestrålende som de ting, der omgiver de to. Vejbanen f.eks., der i virkeligheden er et kæmpe puslespil, og en brolæggerjomfru, sprøjtemidler og lænestole. Alt lavet af blødt skumgummi og i absolut oversize. Selvdet blodrøde kæmpe træ er bøjeligt, hvilket ikke gør det nemmere at få det fældet - bare mere morsomt at se på.

Komik er der i det hele taget nok af i »Blød i rabatten«. Men af den gode, gedigne slags, som også

fortæller os noget og derfor aldrig bliver plat.

Tempofyldt og legende

Bag den lystige handling med de store armbevægelser og falde-på-halen, kigger en anden historie frem, som appellerer til tilskuerens følelser og fornuft. En sød og fin historie om elementære menneskelige relationer og om den natur, der ikke har så fandens godt af alle de veje, vi bygger.

Denne gang får vejen nu ved en salomonisk løsning alligevel lov til at blive færdig, og uden at det koster træet livet. I hvert fald ikke i første hug. Hvad trafikanten senere kan gøre ved det, tænker børnene, der næppe bør være over ott e år, forhåbentlig ikke på undervejs i historien. Som fortælles uden replikker,

tempofyldt og legende og fuld af pantomimisk overskud.

Kun på strategisk fornufti-

ge steder falder der af og til et par enstavelsesord mellem de to vejarbejdere. Den meget store Kresten Ander-

Den opbyggelige historie om vejen og træet fortæles i en sjov og varm commedia dell'arte stil af Kresten Andersen og Pia Mourier

sen, der bare er stor, og den temmelig lille Pia Mourier, som både er listig og opfindsom. Ikke mindst, når det drejer sig om at imødegå den stores overgreb og i kraft af hans størrelse tromlen sig til fordele og bekvemmeligheder.

Med konsekvens og stor kompetence er det lykkedes Vendsyssel Teater at skabe en sjov og engagerende børneforestilling med afsæt i den klassiske commedia dell'arte. Ikke blot som en stilistisk efterligning af klovnerier og drillerier. Men især ved den arketyperiske figurtegnelse og de elementære, menneskelige konflikter, der er fundamentet i enhver, god karakterkomedie.

Randi K. Pedersen

Den yndefulde stilling og velkalkulerede maskering, hvorved ansigtet drejes længere end hos normale mennesker, er krakteristisk for den fransk-danske forestilling »Khamosu«

Gyldent og goldt

Æstetik alene gør det ikke. Uanset hvor raffineret, billedsmuk og tre-dimensional forestillingen er, så mangler Teater X23' computerstyrede mumie-drama kunstnerisk udtryk

ANMELDELSE

Teater X23: »Khamosu«. Manuskript: Kristina t'Felt og Elsa Matzner. Masker: Patricia Gattepaille. Scenografi: Richard Mayoute. Medvirkende: Tatjana t'Felt. Aldersgruppe: 12 år og op.

Mumier og magtkamp, troldoms-kraft og magi. Altsammen indgår i et oldgammelt, ægyptisk eventyr, der er udgangspunkt for en ustyrlig billedflot forestilling af den fransk-danske teatergruppe X23.

Moderne computerteknik kan meget, og det samme gælder Tatjana t'Felt, der også kan så meget med sin super-smidige krop, men tilsvarende lidt, når det drejer sig om at sige replikker - et problem, der ikke bliver mindre åbenlyst af, at hun spiller adskillige roller og karakterer.

Med beundringsværdig teknik bevæger Tatjana t'Felt sig rundt i den avancerede,

tre-dimensionale scenografi, kryber og kravler, krøller sig ind og ud, snurrer rundt og gør ved. Koreografisk velkalkuleret og glimrende udført, men en påfaldende gold affære.

Alt er æstetisk gennearbejdet i hver detalje, ligesom de spektakulære animationer og overdådige kostumer og masker i sort, pastelfarver og guld. Man er vel hos de gamle, rige farao'er - mumier eller ej. Og man følger dem da også beredvilligt ud og ind af lærredet, gennem skygespil og projektioner, indtil det efterhånden bliver et nummer for intetsigende.

Historisk kuriositet

For uheldigvis mangler det væsentligste i det veritable bombardement af yderst delikat og dekorativ form. Et indre liv og et kunstnerisk udtryk, som kan gøre den omstændelige historie om den lærde og evigt læsende Farao-søn Khamosu til mere end en historisk kuriositet.

Vel er der noget besnærende ved koblingen mellem den årtusinder gamle

tekst, der blev fundet i 1864, og vor tids mest avancerede billedteknik. Men »Khamosu« er, som de fleste myter, også et lærestykke, der tjener til at advare unge mænd om, at det ikke er ufarligt at søge kosmisk indsigt og magt.

Men det kræver en langt mere præcis og mindre omstændelig udlægning af teksten. Ganske vist kaldes »Khamosu« en danseteaterforestilling, men den er ikke desto mindre fuld af ord, som skal leve på scenen for at nå publikum. En opgave, der overstiger Tatjana t'Felts formåen og teknik med hensyn til stemmens muligheder og simpel replikbehandling - og muligvis også hendes dramatiske evner.

Så er der tilsyneladende et større potentiale i hendes dans. Men også dér handler det mere om at demonstrere færdigheder end om at skabe udtryk. Der må i det hele taget mere til end moderne computerteknik, flot designede kostumer og masker og en veltrænet krop, hvis myter og mumier skal nå nutidens unge.

Randi K. Pedersen

Trættende vinge-bask

Havmågen Jonathan er en atypisk Mariposa-forestilling for den savner teatrets gængse nærvær og energifylde

Mariposa Teatret: »Havmågen Jonathan«. Bygget over Richard Bachs roman, »Jonathan Livingston Havmåge«. Instruktion: Rami N. Hegestand-Sverdlin. Koreografi: Esa Alanne. Medvirkende: Signe Maria Hegestand-Sverdlin og Martin Ammundsen. Aldersgruppe: 9-13 år.

Det bliver ved og ved. Fuglebaskeriet. Med jævne mellemrum får vi et lille på-land-klip med mågemors formaninger og uforstående miner og en repetition af Jonathans »frihedsflyve«-visioner, og siden sættes stroboskopllys på op til flere gange. Men megen dynamik og energifylde er der ikke i forestillingen »Havmågen Jonathan« for de 9-13 årige.

Der plejer ellers nok at være drøn, nerve og nærvær i Mariposa Teatrets forestillinger. Men denne her er åbenlyst en svips.

Intentionen med at dramatisere og iscenesætte Richard Bachs roman »Jonathan Livingston Havmåge« er klar nok. Teatret vil hylde det anderledes, det at ville søge ud over de snævre og konformgivende »sig-hør-og-bør«-grænser. Det bliver sagt med ord, og det ligger i alle havmågens fysiske flyve-højt-frit-og-anderledes bestræbelser.

Men det som skulle tegne og føre os ind i frihedsbestræbelserne og nuancere genvordighederne, går op i trættende vinge-bask, overforbrug af stroboskopllys og kantede ordvæverier.

Låst tekst

Teksten er utrolig doktrinær. Forløbet skæres ud i pap. Det er fantasiberøvende dobbeltkonfekt, at spillerne siger det, vi kan se de gør. Og det virker klodset, at teksten så direkte og læresætningsagtigt formulerer moraler og løsninger på, hvad der er rigtigt og forkert.

Med en så »låst« tekst som ballast lades spillerne tillige i stikken med en tomgangsagtig iscenesættelse.

På et blåt underlag flakser Martin Ammundsen rundt som havmågen Jonathan. Og han assisteres af Signe Maria Hegestand-Sverdlin i rollen som mor og læremestermågen Kyrie.

De to spillere laver det meste af tiden forskellige meget lidt varierede fugleflyvebevægelser. De står og bevæger sig rundt med foroverbøjede kroppe og baskende arme. De styrter, trimler og lander på ryggen. Snurrer rundt med hinanden på ryggen og bevæger sig henover scenen i slowmotion.

Ind imellem trækker de ind på land ved at søge op på en påhovedetvendt robåd, der med sin rødhvide afskallede maling står flot til scenens havblå underlag.

Men mågebevægelserne er hverken særligt opfindsomme eller specielt billedskabende og de forstyrres af de mange forklarende ord.

Jeg ville i al fald meget hellere selv skulle finde ud af, hvilke ambitioner og opdagelsesfærd Jonathan var ude på via nogle usædvanlige og overraskende kropsudtryk. Fremfor som her, i et ret ensartet spil, at høre på alle mågemors formaninger om, at livet kun gælder om at lære det aller mest nødvendige; overvære Jonathans gentagne forsikringer om, at han nok skal opføre sig som alle de andre; høre på hans optagethed af fart. Og på Kyries belærende ord om ubegrænsethed og på hendes filosofiske formaninger om, at man kun kan lære at flyve så hurtigt som tanken, hvis man koncentrerer sig om tanken og glemmer kroppen.

Kirsten Dahl

Vækst

Det er nysgerrighed, lyst og modenhed, der kendetegner det første hold dramatikere, som producerer spændende tekster uden snærende rammer

Af Kirsten Dahl

Selvfølgelig giver det mening at uddanne dramatikere. Den diskussion er ovre. Forsøgsuddannelsen for Dramatikere ved Aarhus Teater, som Janek Szatkowski var leder af i den første fire-årige periode og som Janicke Branth nu overtager styringen af, har vist det.

Men hvilken særlig betydning har det at uddanne dramatikere på bare et ét år, sådan som det sker på det tre-årige Væksthusprojektet for Ny Dansk Børnedramatik som BTS i samarbejde med Odsherred Teatercenter satte igang for 1 år siden støttet af Teaterrådet og Kulturens Børn? (se BTA nr.100).

Hvad er der med de første seks udklækkede dramatikere (Jens Blendstrup, Sven Ørnø, Susanne Jacobsen, Jesper Karlsen, Cecilie Eken og Sally Altschuler), kommet ud af det? Og hvad er det for »knuder«, der skal løses for at forsøget kan sætte frø - og måske sågar slå rod - i børneteaterverdenen?

Jeg tog til Odsherreds Teatercenter og fik en rundbordssnak med holdet, som (excl. Jesper Karlsen) holdt møde med styringsgruppen og deres vejledere (Janek Szatkowski, Kirsten Rask og Ingolf Gabold) for at evaluere og snakke fremtid.

Lyst og parathed

»Hvis ikke man har lært noget her skal man have gjort sig umanerlig meget

umage!«, ryger det ud af Cecilie Eken, der som børnebogsforfatter ser projektet »som en fed lejlighed for at lære noget om en anden genre«.

I en munter, deltagende og åbenhjertig atmosfære fortæller de fem, at de har haft et meget tilfredsstillende forløb. Et forløb, hvor de er blevet undervist i at skrive dramatik, er blevet introduceret for/til børneteaterverdenen, og har modtaget meget kvalificeret individuel vejledning. Og et forløb, hvor den praktiske og den teoretiske del har hængt fint sammen.

»Vi har snakket meget lidt om børn i den forstand,« siger Sally Altschuler, der også er børnebogsforfatter, »Men på et tidspunkt skyder man sig ind på en aldersgruppe at skrive for«.

»Vi fik at vide, at vi ikke skulle tage hensyn til at det var for børn, men bare skrive,« siger Sven Ørnø, som har flere romaner og noveller på bagen. Han sprang på projektet uden de større overvejelser og fortæller, at det, at han selv har børn, har gjort det nemmere for ham at synes, at det var interessant. Og han betoner som noget man ikke bare kan tage for givet, at de har haft det ualmindelig hyggeligt på holdet og at det har været et meget trygt psykisk miljø at arbejde i.

Og de andre bakker ham op i, at den lyst og parathed, hvormed de praktisk og kritisk konstruktivt er gået ind i hinandens tekster, har været meget inspirerende og givtig.

Jens Blendstrup, som

også debuterede som radioteaterdramatiker sidste år med stykket »Manden, der blandt andet var en sko«, nævner, at forløbet har ændret hans syn på børneteaterdramatik:

»Jeg troede, at det var vidt forskelligt fra voksenteaterdramatik, ...at det var en ganske bestemt tone man skulle lægge an.« Og i øvrigt lærte han, at det at skrive dramatik ikke er envejskommunikation, men et spørgsmål om at arbejde intenst sammen.

Og Susanne Jacobsen, der arbejder som pædagog, fortæller, at processen har gjort hende mere sikker på det hun gør, når hun skriver. F.eks. overbevist hende om, at hun kan lave en

historie og arbejde under pres.

Læreproces i forenkling

Med hensyn til de readings, i projektbeskrivelsen også kaldet »den iscenesatte refleksion,« der - med inddragelse af spillere og instruktører fra børneteaterverdenen - har været en del af forløbet, siger holdet, at det har været en enestående chance for at se, hvordan deres tekster fungerer, før de er skrevet færdige. Det har været en læreproces i begrænsningens og forenklingens kunst. En læreproces i, at tingene er enklere, end man tror.

Men også, fremhæver

Sven, en meget vanskelig proces, fordi man (af spillerne, som så uendeligt gerne vil forstå) bliver bedt om at forklare ting i teksten som man enten slet ikke kan forklare, eller slet ikke har lyst til at forklare, »for når man begynder på alle de forklaringer, så ændrer det sig.«

Ingen på holdet virkede til at have »besidderriske« eller ufleksible forhold til deres tekster. Ændringsforslag blev taget positivt op - eller, som Sven sagde: »Hvis jeg ikke kunne argumentere imod, så har jeg ændret det, og der er ikke gået noget af mig af den grund.«

Bestillingsarbejdet havde de heller ikke noget imod. »Man skal ikke være bange for faste rammer,« som Cecilie udtrykker det. Mens Sven slår fast, at »det kommer selvfølgelig an på om det er noget man gider bruge sin tid på.«

Dramatikernes tilgang til det at skrive for teater synes i det hele at være båret af åbenhed, nysgerrighed, lyst og modenhed.

De udtrykte f.eks. en overbevisende klar fornemmelse af deres egen skrivemåde, af deres teksters dramaturgi:

Sally: »Min tekst er temmelig klassisk. Der er ikke særlig meget eksperimentende i den. Det er en lineær fortælling. Og det har sikkert noget at gøre med den måde jeg skriver bøger på.«

Sven: »Mine tekster er hulter til bulter. Men for mig er der fuldstændig orden i det univers. Det kan ikke være mere simpelt i

virkeligheden.«

Susanne: »Jeg bruger tit humor til at levere et ret alvorligt budskab. Min (tekst) er en historie, hvor der dukker nogle personer op, som der er flere folk der gerne vil have forklaret. Men jeg vil ikke give forklaringer. Jeg mener, at alt kan ske i en historie.«

Cecilie, der giver Sally medhold i, at hendes tekster ligner hans dramaturgisk set, og desuden føjer til, at de begge bruger det at låne og citere fra andre medier, fyrer overbevist glad en replik af: »Ja, vi er Gud i vores historier.«

Og Jens runder af med at sige, at han i sit radioteaterstykke tænkte meget filmisk: »Der var en masse konstruktion. Mit stykke her er en anelse mere enkelt - og poetisk.«

Det gælder om at slippe teksten

Har man fulgt deres readings og/eller læst deres tekster, ses forskellene tydeligt. Og apropos teksterne er det også spændende, at alle dramatikere uafhængigt af hinanden og helt uden dessiner fra undervisnerside - har haft lyst til at forfølge og vinkle det samme tema. De tager alle døden og det at blive voksen op, med en meget fornem respekt for og tillid til, at børn også stiller de store eksistentielle spørgsmål til livet.

Dramatikere virkede også meget afklarede i forhold til de dramatikerpositioner, de kunne forestille sig at gå ind i en teaterproduk-

Janek Szatkowski:

»Projektet har resulteret i seks nok så forskellige spillelige tekster. Og det oplever jeg som et sundhedstegn - forstået på den måde, at uddannelsen ikke ensretter, men udstyrer med en eller anden form for håndværk

Et vellykket væksthushusprojekt i billedform: Dramatikerspirer og projektansvarlige under en pause i evalueringssnakken på Odsherred Teatercenter i august. Fra venstre ses Marc van der Velden (styregruppen), Sven Ørnø, Carsten Wittrock (styregruppen), Kirsten Rask (dramaturg), Jonna Oulund (styregruppen), Jens Blendstrup, Susanne Jacobsen, Sally Altschuler, Cecilie Eken og Janek Szakowski (projektleder). Den sjette dramatikerspire, Jesper B. Karlsen, var fraværende. Foto: Flemming Hansen

i hus

tionsproces med. De ytrede et klart ønske om samarbejde undervejs i skriveprocessen. Men samtidig også et klart ønske om at slippe teksten, når den var »færdig« – for selv at komme videre:

Sven: »Ellers bliver man for hurtigt gammel.«

Sally: »Det er spillets regler, og på et tidspunkt bliver man også træt af sin tekst.«

Susanne: »Nummer et er at arbejde sammen med teatret, mens jeg laver det. Men når den er færdig, så afleverer jeg den. Jeg er ikke instruktør eller spiller.«

Jens: »Man tømmer båden sammen. Men det er nogle andre, der farver den.«

Rettet mod virkeligheden

Interessen for Væksthuset var fra første færd meget stor. Hele 169 ansøgte om at blive optaget. Af dem blev de seks dramatiker så valgt ud gennem tre runder, hvoraf de to første var anonyme.

Og nu har deres proces så helt konkret udmøntet sig i seks tekster. Det - og forløbet i øvrigt havde Janek Szatkowski også meget at sige om.

»Projektet har resulteret i seks nok så forskellige spillelige tekster. Og det oplever jeg som et sundhedstegn – forstået på den måde, at uddannelsen ikke ensretter, men udstyrer med en eller anden form for håndværk, som gør, at det kan passe ind i den enkelte dramatikers livssyn, teatersyn og skrivemåde.«

»Væksthushuset er med sit et-årige forløb strukturelt afgørende anderledes end Dramatikeruddannelsesforløbet i Århus, som tager fire år. På det korte forløb har vi bl.a. kunnet få modne folk (ml. 25-45 år), som ikke har haft råd og tid til at tage tre eller fire år ud af deres liv for at uddanne sig til dramatiker. Du har tid til at lave noget ved siden af.«

Og erfaringerne fra Århus har gjort, at man fra starten har kunnet sætte nogle afgørende andre dagsordenskrav og derved har undgået nogle »børnesygdomme«. Beredvilligheden til at dele tekster med hinanden var f.eks. lagt ind som en selvfølge lige fra starten. Og der blev taget konkret højde for behovet for en tæt individuel vejledning.

Om den måde hvorpå Væksthushuset er rettet mod børnedramatik, siger Janek, at det er sket i forhold til hver enkelt dramatikers eget projekt (målgruppeovervejelser, historiens relevans etc.). Via det, at flere på holdet har taget udgangspunkt i egne barn-domserindringer. Og endelig i den helt konkrete forstand, at den opgave, der er stillet dem, dvs. den tekst, de skulle skrive, havde begrensningen 50 min. og fire spillere, dvs. den var rettet mod den virkelighed, som de ville kunne komme til at skrive til. Mod det miljø, som de også blev præsenteret for via forestillinger og samtaler med skuespillere og instruktører.

»Det centrale var at forløbet skulle være procesori-

enteret. Vi ville give dem en fornemmelse af hvad det vil sige at skrive for teater og for børn. Men vi valgte ikke at lægge nogle restriktioner. Dramatikerne skulle simpelthen have lov at producere på lyst. Hvis du havde et tre-årigt forløb, er det klart, at så måtte du have en opgave som f.eks. sagde: Skriv for de 4-6-årige, eller for de 12-årige,« siger Janek, der nævner, at man også i undervisningen har skitseret mere overordnede teoretiske problemfelter (så som en diskussion af kunstens vilkår, hvordan man opfatter kunst og hvad den kan). Men at man her har været forsigtig med at tage den diskussion, fordi den meget let afsporer og fører ind i en blindgyde, hvis ikke

den bliver taget med sin fulde konsekvens.

Der kom frugter i Væksthuset

Sek spillelige tekster, der tager børn alvorligt og med Janeks ord har et spænd i måden hvorpå teatret bruges som fortællerredskab, der rækker »fra Sallys straight forward dramatiske form med lidt episk beretning til Svens eksperimentende dobbeltdramaturgi«.

Jesper Karlsen skrev inden projektstart »En kinamands chance«, som med succes opføres af Vester 60. Og flere fra holdet har fået »pennen indenfor« i børneteaterverdenen.

Sven skriver for (og er blevet spurgt om han vil

indgå i en husdramatiker-ordning) med Artibus, og har også skriveplaner med Andersen, Larsen & Ankerdal (holdet bag »Sonny«).

Og Susanne har fået engagement hos Dansk Rakkerpak og Ensemblet.

Det centrale bliver så, om børneteatrene er bevidste omkring og får identificeret den sult, de måske har efter nye tekster. Tekster, som kan frisætte noget energi for spillere og instruktører, fordi de da ikke vil skulle bruge så meget tid på at skabe alt fra bunden.

Men det kræver selvklaart også (en indstilling på) andre produktionsprocesser.

Det vil betyde ændrede vilkår for forestillingernes skabelse, hvor dramatiker tages ind med en tekst, som på forhånd er færdig, eller indgår i en mere eller mindre dramatiker-indflydelsesrig proces med teatret. Varierede dramatikerpositioner, som dramatikerne efter egne og Janeks vurdering er parate til at jonglere med. Og det vil blive en øvelse for teatrene i at gå ind på tekstens præmisser, og ikke tænke teksten forfra.

En nok så vigtig forudsætning for et frugtbart møde er også, at man matcher hinanden med hensyn til livs- og kunstsyn, og syn på hvad en dramatisk tekst skal være og kunne.

Og som en 3., 4. og tænkeligt 5. ting vil der også kunne tænkes helt konkrete krav fra teatrenes side mht. antallet af mande- og kvinderoller og mht. den aldersmæssige målgruppe etc.

Men overordnet set er det spørgsmålet om, at teatrene, hvis de vil have kvalificerede tekster, med Janeks ord »må tænke alvorligt på hvordan samarbejder vi så med en dramatiker, så vi ikke støder ham eller hende ud igen«.

Fire nye spirer

Tiden må så vise hvor stor sulten, modet og lysten er.

»Dramatikertoget« kører i al fald. Et nyt hold på fire (Martin Petersen, Jesper Wamsler, Trille Nielsen og Teis Bayer) er »sat på skinner«. Til efteråret skal de på weekend-seminar sammen med »de gamle«, som herudover - som en form for vi slipper jer ikke så hurtigt-ordning, som en slags fase to får tilbudet om en række vejledningstimer på »klippe-kortbasis«.

Endelig bliver projektet også evalueret både fra midter- og sidelinjen. Janek vil i et af de kommende numre af ATP (Aktuelle Teaterproblemer, udgivet af Dramaturgi ved Aarhus Universitet) sammenligne Forsøgsuddannelsen ved Aarhus Teater med Væksthushuset. Og Stig Jarl fra Teatervidenskab på Københavns Universitet har til opgave at midtvejsevalue Væksthushuset.

Om forsøget så fortsætter ud over det 3. år - og måske får permanent status, vil tiden vise. Som det tegner nu, er der al grund til at give »de griflende hænder« stor billigelse.

De nye

Der er blevet udpeget fire nye deltagere til Væksthushuset-projektets 2. fase - alle gengangere fra sidste års store ansøgningsbunke: Teis Bayer (udd. skuespiller/journalist), Trille Nielsen (sanger, børne-tv-stjerne m.m.), Martin Peder-sen (lærer) og Jesper Wamsler (forfatter). Aldersspredningen er fra 22 til 53 år.

Samtidig er der store forhåbninger til de seks »gamle« spirer, der nu er sat på friland. To har allerede bestillingsarbejder på nye manuskripter til danske børneteatre, en figurerer på et teaters ansøgning til Teaterrådet og et teater søger tilskud til at ansætte en som husdramatiker.

Desuden har en af de seks, nemlig Jesper B. Karlsen, jo allerede haft succes med stykket »En kinamands chance« hos Vester 60.

En af initiativtagerne og medlem af Væksthushuset-styregruppen, Carsten Wittrock fra Børneteatersammenslutningen, er i øvrigt selv blevet bidt så meget af arbejdet med de nye dramatiker, at han selv har begået sit første stykke - en bearbejdning af »Peer Gynt«. Der er programsat premiere hos Nørregaard & Reiches teater engang i år 2000.

Noter

Torp ta'r endnu en tårn

Jan Torp - klar til endnu en tur som formand for Børneteatersammenslutningen

For første gang i BørneTeaterSammenslutningens (BTS) snart 30-årige historie fik organisationen en genbrugs-formand.

Det skete, da teaterleder Jan Torp, Kaskadeteatret, blev valgt til formand på BTS' nylige generalforsamling i slutningen af august måned. Torp var nemlig også formand fra 1989-91, hvor han leverede en energisk indsats, men også mod slutningen af sin embedsperiode kom i et vist modsætningsforhold til en del af BTS-grupperne, bl.a. fordi han offentligt tillod sig at stille spørgsmål ved, om det store udbud ved den

store børneteaterfestival nu også var lig med en tilsvarende høj kvalitet - og at han i øvrigt fandt, at børneteatrene burde være mere opsøgende og bl.a. spille aftener, week-ends og skoleferier for derigennem at komme ud af det lukkede kredsløb og give forældrene mulighed for at se børneteater sammen med deres pøder.

Tiden har siden arbejdet i hans favør i begge disse spørgsmål, og blandt de kommende slagsmål vil i stedet være det politiske benarbejde for at sikre børneteaternes økonomiske tarv, ikke mindst set i lyset af de manglende støttemidler hos Teaterrådet.

Jan Torp er i øvrigt uddannet ved Odin Teatret, lavede siden sit eget Jan Torps Teater, der blev til Kaskadeteatret i 1978 - og her har han virket som leder, spiller, instruktør m.m. siden.

Med sig i bestyrelsen har han nyvalgte Preben Lundgreen, administrator hos Det Lille Turneteater, samt Anne Josephsen, Skægspire, Steen Nørgaard, Gruppe 38, og Heine Ankerdal, Mariposa.

I forbindelse med BTS' generalforsamling blev Vendsyssel Teater slettet som medlem - en indmeldelse for et par år siden er pga. efterfølgende lederskifte på teatret aldrig blevet effektueret i form af bl.a. den helt konkrete kontingentbetaling.

På generalforsamlingen blev der i øvrigt snakket en del om kvalitetsarbejde, ligesom der blev nedsat et udvalg, der skal se nærmere på muligheden for at lade medlemsteatrene sælge forestillinger med rabat, når der i øvrigt er tale om flere forestillinger samme sted.

Truende lukninger igen-igen

Finanslovsforslaget er fremlagt, og det betyder indvarslingen af den årlige efterårsstorm over de små teatre.

Heller ikke i år er der nemlig afsat de ekstra midler, der er nødvendigt for at alle de nuværende støttede teatre kan overleve.

Det betyder, at teaternes faglige organisationer atter må intensivere den politiske lobby-virksomhed i håb om den redning på målstregen, der de seneste to år har givet henholdsvis fem og ti millioner nødvendige kroner ekstra til Teaterrådet og dermed forhindret truende lukninger.

Ifølge finanslovsforslaget får Teaterrådet 55,2 mio. kr. at gøre godt med næste år (mod 64,5 mio. kr. i år, hvori altså var indregnet de ekstra 10 millioner).

Teaterrådets formand, Litten Hansen, varsler derfor, at flere teatre står over for at miste deres bevilling, men har allerede offentligt meldt ud med, at det ikke nødvendigvis behøver at være de samme teatre som sidste år - Bådeteatret, Comedievognen, Mammutteatret og Micado Danseteater - der er truet. Rådet træffer først sine afgørelser efter at have kigget grundigt på de mange ansøgninger for næste sæson.

Som bekendt har kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen (R) tilgodeset filmproduktionen med 150 millioner kroner ekstra, mens der er skåret omkring 37 millioner kroner på bl.a. pris- og lønreguleringer i det øvrige kulturbudget.

På den baggrund skal det blive ekstra interessant at høre kulturministeren fortælle »om sit syn på professionelle børneteater og den betydning, professionel kultur med levende mennesker har i en tid, hvor der er meget flimmer på skærmen«.

Det citat er taget fra programmet for Børneteaternes Debatforum ved Børneteaterfestivalen i Horsens, hvor kulturministeren skal tale fredag den 18. september kl. 15,15 forud for den officielle åbning...

Svaret er flere penge
- men hvad var spørgsmålet?

Et år som kommunal kvalitetsdommer

Børneteateravisens udsendte hiver fingrene op af det lokale kvalitetsfedtefad og kaster et blik tilbage på den netop afsluttede evaluering af de fem små byteatre i Århus Kommune

Af Lone Nyhuus

Illustration: Bob Katzenelson

Det begyndte vist meget godt. For mit eget vedkommende var det et telefonopkald i efteråret 1996 fra MBT Danseteaters administrative leder, Hans Oluf Tani. Han havde læst min anmeldelse af deres seneste forestilling, »Chang Eng«, og han synes om min måde at betragte deres arbejde på. Nu ville han spørge om jeg ville bruge et år af mit liv på at følge - og efterfølgende kvalitetsvurdere - MBT Danseteater.

Hvilken halvstuderet røver (undertegnede) kan stå for en sådan tillids erklæring - selvfølgelig med en lille skelen til de godt 35.000 århusianske skattekrone, der ville tilflyde min konstant hungrende bankkonto. Og så lukkede jeg ellers øjnene for iboende paradokser og efterfølgende konsekvenser og kastede mig ud i mit nye erhverv: Kommunalt ansat kvalitetsbedømmer, eller evaluator - eller elevator, som det blev kaldt i tidlige morgentimer. På godt nydansk hedder det konsulent.

Et af de meget store paradokser i ansættelsen var min og de øvrige konsulenters dobbelte tilknytning. Vi var alle, i større eller mindre grad, valgt af det respektive teater i tillid til vores evner til at gå ind og afdække teaternes egne præmisser og efterfølgende solidarisk vurdere, hvorvidt teatret opfylder sine egne fastsatte mål.

En handling, der forudsætter at teatret både har vilje og evne til at fortælle ærligt og usødet om deres egen virksomhed og eksistens, hvilket igen forudsætter et stort mål af forståelse og sympati parterne imellem.

På den anden side stod konsulenten med en forpligtigelse over

for sin egentlige arbejdsgiver, Århus Kommune, der som bekendt også er teaternes hovedtilskudsgiver. Men Århus Kommunes primære grund til at ansætte konsulenterne var ikke at få en større forståelse for teaternes virksomhed eller baggrunden for deres kunstneriske valg.

De skulle tværtimod skaffe sig et entydigt alibi for at opprioritere, respektivt fratage, enkelte teatre deres kommunale bevillingstilskud. Og alibiet skulle være fagligt begrundet - en faglighed som de specielt indkaldte ad-hoc konsulenter skulle borge for. Så konsulentens fagligt funderede hånd, hånden der skriver, bliver til politikernes effektive redskab i de lokale kultur-prioriteringer: Hånden der skærer.

Grå hår til politikerne

Men desværre for Århus Kommune står de nu, hvor den interne evalueringssperiode er afsluttet, med fem meget faglige og meget forskellige beskrivelser af de små storbyteatre.

Hver enkelt evaluering bærer tydeligt præg af at være tænkt og skrevet ud fra det enkelte teaters egen forudsætning - og for teatre som Svalegangen, Filuren, Gruppe 38, Gellerupscenen og MBT Danseteater er de grundlæggende forudsætninger netop meget forskellige.

Teatrene er ikke sammenlignelige størrelser, derfor er de færdige evalueringer, på trods af konsulenternes gentagne forsøg på at opfinde en fælles kvalitetsvurderingsmodel, heller ikke blevet det. Derimod står Århus' politikere nu med fem grundige beskrivelser af deres små Storby-teatre. Med den gennemgående konklusion, at teatrene skal tilføres flere ressourcer, blandt andet for at opfylde sin forpligtigelse over for kommunen.

Nu er jeg ikke politiker, men jeg vil æde mine grå hår på, at netop dette faktum giver grå hår. Men det giver også mange muligheder, for ligegyldigt hvilket af teatrene, politikerne foretrækker at opprioritere, kan de hente belæg for beslutningen i evalueringsrapporterne. Derfor kan man frygte, at det er fuldstændigt ligegyldigt, hvad konsulenterne har skrevet. Politikerne kan vælge at læse de ord, de vil. Det er jo deres by og deres teatre.

Situationen ville være meget anderledes, hvis kommunen, som oprindeligt planlagt, havde oprettet et bevilligende og fagligt »kunstråd«. Og det må undre, at Århus Kommune er gået bort fra den model til fordel for ad-hoc ansatte konsulenter.

Forslag om kunstråd

Her er det på sin plads at kigge tilbage på Peter Duelunds »Den danske kulturmodel«, der danner grundlaget for kulturregionaliseringsforsøgene. Rapporten afdækker de økonomiske og ansvarsmæssige relationer mellem staten, amterne og kommunen og optrækker de forskellige refusionsordninger, der sikrer amterne og kommunerne en statslig delfinanciering af deres kultur- og kunstaktiviteter.

Peter Duelund konkluderer, at den nuværende kompetencefordeling, sammenholdt med de eksisterende refusions- og gulerodsordninger, forhindrer en sammenhængende lokal og regional kulturplanlægning. Derfor anbefaler Duelund en kulturregionalisering - som dog indeholder forskellige faldgruber. Som et eksempel fremhæver Duelund blandt andet, at KLIM-seriens delrapporter fortæller, at armslængdeprincippet bliver mindre og mindre respekteret, jo mere lokal finansieringen af

Vi kan enten
spille "De elendige"
eller "Tiggeroperaen"....

Fakta om kultur- regionaliseringsaftalen for Århus Kommune

Aftalen gælder for perioden fra 1. januar 1996 og ophører 31. december 1998. Formålet med forsøget er at give kommunen eller regionen større dispositionsfrihed og fokusere på mål og resultater i en regional kulturpolitik, betinget af lokale ønsker og forhold. Ligeledes skal ansvaret, både på det økonomiske og indholdsmæssige plan, samles på ét sted: kommunen eller regionen.

I perioden overtager Århus Kommune en række af statens opgaver på kulturområdet, derudover har kommunen forpligtiget sig til, at søge at få opfyldt en række målsætninger:

- Kvaliteten i den professionelle og skabende kunst skal opprioriteres.
- De århusianske kunstneres og kulturinstitutioners muligheder for at udvikle og producere kunst skal forbedres.
- Borgerne skal have bedre muligheder for kunst- og kulturoplevelser.
- Kulturpolitikken skal samkøres med erhvervs- og turistpolitikken.
- De ubundne midler skal i stigende grad bruges til at fremme professionelle kunstproduktioner, kunstværker og udstillinger.

For teaterområdet påpeger aftalen, at målet er, at give et så bredt spektrum tilbud som muligt på så højt et kvalitetsniveau som muligt. Byens borgere skal tilgodeses med stationært teater for mindre børn, for børn og unge, opsøgende teater for børn og unge, stationært voksenteater, lokalt teater i samspil mellem professionelle og amatører - og moderne danse-teater. Derudover skal der tilbydes forskellige former for eksperimenterende teater- og danseforestillinger. Byens teatre skal holdes i stram snor, derfor indgås der tidsbegrænsede kontrakter, hvor teatrets forventede ydelser er opregnet, og der indføres en lokal kvalitetsvurdering med ad-hoc eksperter.

For de fem små storbyteatre blev der valgt følgende konsulenter:

Biba Schwoon - Gellerupscenen, Me Lund - Filuren, Kirsten Dahl - Gruppe 38, Kirsten Thonsgaard - Svalegangen, Lone Nyhuus - MBT Danseteater. Evalueringsperioden sluttede 1. juni 1998. Derudover er der iværksat en række mindre evalueringer af resten af de Århus-baserede teatre.

I løbet af efteråret vil der blive udarbejdet et prioriteringsoplæg angående de fremtidige bevillinger til teatrene i Århus.

kulturen og kunsten bliver. For at afhjælpe dette problem anbefaler Duelund, at der nedsættes lokale kunst- og kulturråd sammensat af fagligt kvalificerede personer.

Duelunds anbefaling af et kunstråd ligger helt i linje med Århus Kommunes rapport, »Kulturvision 93«, hvor det blev anbefalet at sikre den tilstræbte kvalitet i kunsten med oprettelsen af et lokalt kunstråd. I »Kulturpolitik« fra 1995 havde Århus byråd besluttet at ændre fremgangsmåden til indhentede vurderinger fra eksterne ad-hoc konsulenter. Beslutningen står uden forklaring, og må derfor vække undren. Og når man læser Steen Nørgaards »Teater- og danseområdet i Århus Kommune 1993«, bestilt af Århus Kommune, må man undre sig yderligere.

»For at opnå kvalitative prioriteringer og et fagligt modspil i sagsbehandlingen af ansøgninger må der som foreslået i »Kulturvision 93« oprettes et sagkyndigt kunst- og teaterråd. Dette råd skal turde gå i clinch med området og udfra faglige vurderinger prioritere og satse også på utraditionelle initiativer.... Rådet må tilføres væsentlige kompetenceområder (min fremhævelse, LN). Hvis det ikke bliver tilfældet, bliver rådet en tom foranstaltning uden reel betydning for teater- og danseområdet. Det vil samtidig betyde, at det hurtigt vil blive umuligt at få kompetente personer til at sidde i rådet, hvorved rådet i bedste fald bliver betydningsløst«.

Tom luft eller sagkyndige råd

Som bekendt blev der ikke nedsat et råd, men der blev derimod ansat en række ad-hoc konsulenter, der uden tilsvarende kompetence blev bedt om at udtale sig om hvert sit teater. Men kun om teatrets kvalitet, slet ikke om den livsvigtige økonomi, og enhver form for anbefalinger skulle undgås.

Udtalelserne kan efterfølgende bruges, som det passer i den lokale kulturpolitik. Udtalelserne står nemlig alene - uden egentlig vægt bag, og uden noget overordnet ansvar for teaterlivet i Århus.

Er evalueringerne så fuldstændig ubrugbare og nyttesløse? Har Århus Kommune brugt 250.000 kr. på en futil proces? Har de fem

konsulenter brugt et år af deres liv på at producere ord og meninger til den tomme luft.

Fremtiden vil vise det. Set i dette meget kortsigtede bakspejl kan man allerede nu gisne om mulige svar. Et af svarene må blive, at løst ansatte ad-hoc konsulenter på trods af alle gode intentioner og analytiske evner ikke har mulighed for at producere tilfredsstillende resultater til brug for en lokal kulturpolitik. Derfor må man langt hen ad vejen foretrække et sagkyndigt råd, der kan lægge vægt (læs: penge) bag deres mange dyre ord.

Men nu har Århus Kommune prøvet en model med konsulenter som kvalitetsdommere i en lokal kulturpolitik. Den kan ikke anbefales.

LÆSERNE
SKRIVER

Indlæg

Visioner for et bedre børneteater

For at fremme dialogen mellem Teaterrådet og Børneteatersammenslutningen blev der afholdt et møde den 17. maj i år. Instruktøren Catherine Poher kunne ikke deltage og valgte derfor at nedfælde nogle af sine tanker omkring børneteaterområdet og dets fremtid og sende dem til Teaterrådet:

Om produktionsvilkår

Jeg synes, at man i de seneste år har kunnet se en markant forbedring af kvalitet og professionalisme, som er glædelig. Man kan også kalde det en nivelerings på en ret god standard.

Men hvor er de visionære? De, der kaster sig ud i det og prøver noget nyt, udforsker grænser, giver sig tid til at finde ud af, hvad de vil fortælle, vise det i deres forestillinger og hvordan...

Som free-lance instruktør bliver jeg ofte ringet op af grupper, som ved alt om premieredato, lønmåneder, og ansættelser, men de har ingen idé om, hvad det skal være for en forestilling, og de spørger mig, om jeg har et forslag! Det er for mig fra starten af helt forkert. Man skal ikke producere noget, hvis man ikke har noget at fortælle!

Mange grupper er fanget i en produktionsmaskine – én til to nye produktioner om året, så butikken kan køre videre. Jeg synes, at det er en uholdbar situation, som dræber alle forsøg på visioner eller eksperimenter, dvs. turde gøre noget, man ikke har styr på og åbne nyt land!

Nogle få grupper er visionære, og det er ikke nemt for dem at køre deres »tea-

terforretning«. Det ville være bedre kun at producere hvert andet eller tredje år, da det tager tid at blive dybt optaget af noget nyt, når man lige har lavet en produktion og skal på turné med den. Hvis de skal på turné!!

Om turnévirkksomhed

Hvis de skal på turné!

Jeg skriver det med udråbstegn, da jeg er ved at være meget meget frustreret over den danske situation. Gode forestillinger, som er meget traditionelle i deres form, har salgssuccès - gode forestillinger, som er nyskabende, utraditionelle eller visionære i deres form, sælger meget lidt.

De bliver først og fremmest købt af de få teatre, som har en fast scene og kan arrangere gæstespil (Møllen - BaggårdTeatret - Gruppe 38 m.fl.). Teaterfolk, kolleger, kan få øje på den fornyelse, som er forbundet med de forestillinger, men de almindelige købere, pædagoger og lærere stempler meget hurtigt de forestillinger som »ikke for børn«. De har ikke forstået endnu, at godt børneteater også er for voksne.

Det er en uholdbar situation for det danske børneteater, som i det lange løb vil stagnere. I ved selv, at man kan ikke håbe på at få ret meget støtte, hvis det man laver ikke sælger! Og der er heller ikke mening i at lave noget, som ikke kan få lov at blive vist.

Jeg har oplevet i de sidste mange år i Tyskland, Holland, Belgien, Frankrig og Italien en helt anden bevægelse og udvikling i børneteaterområdet, da køberne er teaterscener,

som har deres børneteatergæstespil og kulturhuse. Det vil sige, at køberne er teaterkyndige, som selv har en vision om, hvordan de vil profilere deres programmer.

Konsekvensen af det er et rigt børneteaterliv med MANGE visionære grupper, som laver fremragende, kunstneriske forestillinger, der bliver vist mange steder. De skoler, som køber billetter for deres elever, er ikke i tvivl om, at det også er for børn, da nogen har taget ansvaret for at vælge ud, hvad de synes er kvalitet.

Jeg har oplevet meget abstrakte, filosofiske, male- riske forestillinger sammen med fire-fem årige og deres lærere, som har nydt dem, da de efterhånden (efter 10-15 års bevidst kulturpolitisk arbejde) er blevet trygge ved et børneteater, der ikke nødvendigvis er, hvad man forventer. Jeg må sige, jeg nyder også, at forestillingerne kan opleves i andet end stinkende gymnastiksale, og med rigtig mørkelægning.

Hvad kan I bruge det til, som jeg skriver til jer?

Måske finde nye måder at støtte de teatre på, som I synes arbejder dygtigt og professionelt med deres stof og baner nye veje for børneteateret. Giv dem produktionsstøtte, når de har brug for det - ikke hvert år, men hver andet eller tredje år, når de er parate igen til at skabe noget nyt. Giv dem tid til de processer og tre måneders opsætningsstid, minimum.

Jeg kan som eksempel fortælle, at min sidste produktion med Teatro Rio Rose kun har kunnet lade sig

gøre på to måneder, fordi hele holdet accepterede at arbejde op til 16 timer om dagen i fire uger - det tager tid at finde et teatralisk sprog, som udtrykker Haiku-digtenes univers!

Og så giv dem noget driftsstøtte, så de kan tage på turné uden at det bliver en underskudsforretning for det teater, som står for forestillingen.

I det hele taget: Ville det ikke være godt at skære ned på produktionsmængden? Mere ro ville ikke skade - og nogen af pengene kunne bruges til videreudvikling.

Begynd at organisere andre spillesteder end skolerne! Jeg forestiller mig at fem-seks spillesteder i Danmark kunne samarbejde om at programmere rigtig gode, nyskabende forestillinger for at virke som inspiration og også uddannelse for teaterkontakterne på skolerne - og invitere udenlandske forestillinger også.

Det kunne være Betty Nansen Teatret i København, som har tre scener og - ved siden af deres egen produktion - kunne programmere perioder med børneteater, som deres voksenpublikum kunne

Catherine Poher - har gjort sig tanker om børneteaterområdet og dets fremtid. Foto: Kurt Johansen

opleve med deres børn, Det kunne være Odsherred Teatercenter; det kunne være Cantabile 2 i Vordingborg, BaggårdTeatret i Svendborg eller på det nye teaterhus i Odense. Det kunne måske være på Svallegangen i Århus.

De »nye« spillesteder skal have mulighed for et tæt samarbejde med udenlandske teaterorganisatorer og større festivaler. Det skal være personlige kontakter til specifikke organisatorer, som er vigtige i det internationale børneteaterliv. Vi vil få inspiration fra udlandet, og det ville give muligheder for at promovere Danmark i udlandet. Det vil give en masse oplevelser og være en stor inspiration for de danske grupper, som vil blive inviteret ud.

De danske grupper skal have støtte til deres rejser i udlandet, så de får tid til at blive nogen dage før eller efter de har spillet - for at se andre forestillinger, deltage i seminarer, konferencer etc. De fleste, som rejser i udlandet nu, har aldrig råd til at blive udover de dage, de selv skal optræde.

Man kunne forestille sig, at en arbejdsgruppe i BTS-regi kunne være med til at føre den slags tanker ud i livet. Hvis der ikke sker noget nytænkning, er jeg bange for, at børneteaterområdet vil falde i en Tornerosesøvn og ikke lægge mærke til den stagnation, det er inde i. Man kan ikke blive ved med at sige, at dansk børneteater, er det bedste i verden!

Catherine Poher er freelance instruktør og medlem af Børneteatersammenslutningens Kvalitetsudvalg

Rumlerier om refusionen

Tegning: Bob Katzenelson

I starten af den sommer, der aldrig rigtig blev til noget, nåede diskussionen om refusionsgodkendelse og refusionsudvalg - der jo har kørt i Børneteateravisen de seneste mange numre - også til de landsdækkende dagblade Jyllands-Posten og Information.

I førstnævnte kom bl.a. formanden for Teaterrådet, Litten Hansen, og formanden for det udskældte refusionsudvalg, Michael Ramløse, til orde, ligesom Danmarks Teaterforeninger fik luftet sit ønske om at få plads i udvalget.

Information lagde såvel spaltesom lederplads til en diskussion mellem Vigga Bro, der er tidligere teaterrådsmedlem og meget nuværende skuespiller, instruktør og dramatiker, og avisens egen Erik Thygesen, der i forløbet blev meningssekunderet af ind-

læg fra primært Søren Ovesen, Batida, og skuespiller og instruktør Johnny Jens Sørensen.

Erik Thygesen, der selv begår sig i dramatikens verden og også anmelder selvsamme, anklagede i sin leder (5.6) råd og udvalg for lege statsstyret teaterpoliti, begrænse kunstneriske udfoldelsesmuligheder og "på det nærmeste forbyde dem at kontakte publikum".

Det var en leder, der som Vigga Bro påpegede i et svar (11.6) bevidstløst hyldede markedskræfternes frie spil i et lukket og sårbart område, var behæftet med en række faktuelle fejl som følge af manglende research, og i hvert fald ikke forholdt sig til kernen i refusionsproblematikken, herunder at ingen bliver forhindret i at spille børneteater for et publikum; at ingen teat-

re forlods afvises som refusionsværdige - og at ordningen er ment som et forsøg på at støtte køberne i deres kamp for at sikre børnene kvalitetsteater.

Efterfølgende udartede det, der kunne have været en spændende diskussion om dagens børneteater, sig desværre til almindelig mudderkastning. Men for eventuelt interesserede med et bibliotek eller en database inden for rækkevidde var de større indlæg altså at læse på Informations debatsider 5., 11., 12., 16. og 18.6.

Og så afholder refusionsudvalget i øvrigt sæsonens første showcase for refusionsgodkendelses-ivrige teatre den 24.-24. oktober i Hvidovre. Det gælder refusionen for sæson 1999-2000, og teatrene havde ansøgningsfrist 1. september.

caj

En tilstand af kreativitet

Rapport fra et givtigt møde med Tjekhov, Stanislavskij og Jurij Alschitz

Af Connie Tronbjerg

Hvad får en skuespiller, der til daglig er ansat på et egnsteater i Haderslev, som primært producerer børneteater, til at bruge 14 dage af sin sommerferie på Odsherred Teatercenter for at arbejde med en forestilling og en arbejds metode der er mere end 100 år gammel - begge dele forfattet af russiske mænd?

Svaret er: Nysgerrighed og lyst. Lyst til at udfordre mig selv i en anden sammenhæng, nysgerrig på hvad det er man/jeg bliver så fascineret af, når jeg ser russiske skuespillere spille russiske forestillinger.

At det også skulle vise sig på mange planer at passe utrolig godt med det som jeg laver til daglig på Teatret Møllen, var jo en ekstra gevinst.

Visninger hver aften

Vi var 12 skuespillere fra Danmark, Norge, Finland, Frankrig, Tyskland, Italien og Færøerne der mødtes i juni måned under overskriften STANISLAVSKIJ.

Vores undervisere var Jurij Alschitz fra Odessa, nu Berlin - hvor han er daglig leder af AKT-ZENT internationale teatercenter - hans medhjælper Christina Scmalor fra Tyskland og Igor Ioussim, ligeledes fra Odessa.

Alt i alt et par gode håndfulde af internationale folk, der skulle tilbringe de næste to uger sammen.

Allerede ved den første samling blev det klart, at

Jurij er et filosoferende menneske - et menneske, der ligesom andre russere, jeg har mødt, bruger lang tid og mange ord til at forklare sig - men også et menneske, der har noget interessant at fortælle.

Klart var det også, at seancen mere havde karakter af forelæsning end egentlig dialog »...man anede en struktur«

Først fik vi en introduktion af den forestilling vi skulle arbejde med:

»Mågen«, hvis overordnede ide er kontrasten mellem det konstante og det foranderlige. Skuespillet er Tjekhovs første og den forestilling Stanislavskij åbnede sit teater med i 1898 - som en manifestation af nye former inden for teatret.

Derefter fik vi vores opgave til den kommende aften: 1. scene 1. akt - forestillingens anslag: Konflikten mellem de, der forstår sig på kunst, og de der ikke gør - repræsenteret ved Masja og Medvedenko.

Vi skulle diskutere den overordnede ide med scenen og finde fælles overskrifter for scenens kompositioner ud fra dette første indtryk af teksten. Det var vigtigt at få - og vise denne første fornemmelse af materialet. Om vi brugte replikkerne var mindre vigtigt.

Visningerne, som fandt sted hver aften, var skuespillerens tid til at afprøve, hvad vi havde forberedt på et teoretisk plan i løbet af dagen, og vi skulle tage os al den tid, vi behøvede. Men at tage tid tager tid, så klokken blev 23, inden alle havde været på gulvet, og

Gode gamle Tjekhov var på programmet under sommerens kursus på Odsherred Teatercenter, hvor Connie Tronbjerg fik inspiration og gode oplevelser med hjem til Møllen i Haderslev. Her ses hun selv i aktion - i Møllens nye forestilling, "Det er ikke Askepot". Foto: Jonna Keldsen

tiden var kommet til aftensmaden.

Sanseapparatet skærpes

Det tog mig to dage at affinde mig med denne døgnrytme, og de samme to dage, at finde ud af hvad arbejdet egentlig gik ud på.

Hver morgen havde vi to

timers træning - god gedigen Stanislavskij-træning og grundstammen i Jurijs arbejds metode. En træning, der foruden at få skuespilleren i god fysisk form skærper sanseapparatet i meget høj grad. En træning der finder sted, hvad enten man er i prøveforløb eller spiller forestilling. Vægten er lagt på individet i forhold til

ensemblet.

Vi arbejdede med mange øvelser. Nogle for mig kendte, men langt de fleste ukendte og alle i en form, der var yderst krævende.

For de der har lyst til at prøve en enkelt, skal jeg hermed prøve at give en anvisning:

4 personer 4 stole
4 3 2 1 x x x x

1. person går til første stol og laver 4 enkle bevægelser omkring stolen. Går videre til anden stol og laver 4 nye bevægelser her; samtidig repeterer 2. person bevægelserne ved den første stol og derefter videre til anden stol dvs man repeterer samtidig med man ser hvad de nye bevægelser er...Alle 4 personer laver samme bevægelser ved alle stole. Alle bliver ved indtil alle kan alle bevægelser - ikke noget med at stoppe. Kan man ikke huske må man improvisere: »The show must go on« - det er et magisk moment når krop og tanke skilles.

Tilfældigheder udeladt

Efter en kort pause brugte vi resten af formiddagen på en dramaturgisk analyse af »Mågen«, afpasset til vores træning om morgenen og visningerne om aftenen.

Intet var overladt til tilfældighederne. Alt var nøje planlagt og hang vældig fint sammen. Det var også i disse seancer vi hørte om - og udvekslede filosofiske betragtninger om - livet og kunsten. Interessant, men det betød ofte at vi ikke overholdt noget så konkret som spisetiderne - til stor gene for det faste personale - undskyld.

Til gengæld udnyttede vi så frokostpauserne til at forberede aftenens visning. Ofte havde vi hver især to-tre scener/improvisationer, vi skulle forberede med forskellige partnere.

Sidst på eftermiddagen

var der to timers korsang med Igor - en dejlig mand, der lærte os to fantastiske korværker....det var svært!

Visningerne hver aften var såvidt muligt i kostumer og foregik i »Langhanssalen«, der til lejligheden var blevet indrettet og opdelt med lette gardiner og gamle stole - simpelt og brugbart. Let som det »stof«, forestillingen er gjort af.

Det var meget interessant og til tider hyldende morsomt at se, hvad vi hver især og sammen havde forberedt i løbet af dagen. For hver aften blev det mere og mere originalt.

Midtvejs i forløbet var indlagt en cabaret-aften. Alle bidrog med en eller flere tekster og sange fra deres hjemland. Igor koordinerede og øvede med os, og imens indrettede Christina og Jurij rummet til et Berliner-ensemble i bedste stil: Små borde med lamper, høje glas og rødvin - og rammen for en herlig aften.

12 skuespillere og syv sprog

Dagene gik, nærmest flød sammen - sjældent har jeg følt mig så udfordret på så mange planer og sjældent har der været så lidt tid til andet end arbejde, men det var en tilstand af blomstrende fantasi og kreativitet.

Den sidste aften havde vi en visning for et indbudt publikum. Det blev til 1 1/2 times uddrag af vores arbejde, sammensat af scener, improvisationer og sange.

En forestilling med 12 skuespillere med vidt forskellige rødder fra vidt forskellige kulturer - på syv forskellige sprog og en stor og værdifuld oplevelse.

At kurset ind imellem bar præg af en højtidelighed, der græsedes til det patetiske, er nu en mindre detalje og - undskyld generaliseringen - vist nok meget russisk.

Connie Tronbjerg
- skuespiller på Teatret Møllen siden 1985.

Odsherred fattes penge

Mens Odsherred Teatercenter dagligt beviser sin uundværlighed som kursus-virksomhed og udviklingscenter, truer de for området sædvanlige økonomiske skyer:

Vestsjællands Amt og Kulturministeriet kan ikke blive enige om, hvem der skal betale huslejen for Odsherred Teaterskole, og de 600.000 kroner, det drejer sig om, er en tikkende bombe under uddannelsesstedets eksistens.

Odsherred Teatercenter, der består af egnsteatret og teaterskolen, råder over 3000 velrenoverede kvadratmeter bygninger på området, som desuden overvejende huser et statshospital for sindslidende.

Teatercentret betaler 1,2 mio. kr. i husleje om året, fordelt med 600.000 til henholdsvis skole og teater. Vestsjællands Amt satte i forbindelse med etableringen af teatercentret bygningerne i fin stand for omkring 12 millioner kroner og har bevilget fri husleje for egnsteater-delen,

men mener så, at staten bør punge ud med de 600.000 kroner for teaterskole-delen, fordi aktiviteterne her er et statsligt anliggende.

Teaterskolen, der p.t. modtager 1,3 mio. kroner om året i tilskud fra Kulturministeriet, har ikke selv mulighed for at pille halvdelen af et i forvejen trængt budget ud til huslejebetaling.

Forhandlinger pågår, men i forvejen slås teatercentret med bevidstheden om, at den halve million af tilskuddet godt nok er indskrevet i finansloven i forbindelse med, at Odsherred Teaterskole blev en »filial« af Statens Teaterskole fra nytår - men at den ordning kun gælder endnu to år.

Imens fortsætter Odsherred Teaterskole ufortrødent sin virksomhed, og blandt ønskerne for fremtiden er, at endnu flere teatre bruger stedet til at starte nye produktioner op; at etablere en et-årig (videre)uddannelse af skuespillere og skolelærere til dramapædagoger; at videreføre og udbygge kurserne for 2. års-eleverne på Statens Teaterskole og at oprette en Data-café for teatrene. *caj*

Fastere struktur

Odsherred Teaterskole kan nu se frem til at samarbejde med en ny rektor fra Statens Teaterskole. Som bekendt endte uroen på Statens Teaterskole i slutningen af juni med, at norske Janken Varden blev udpeget til posten som rektor efter den fritstillede Olaf Harsløf.

Den 60-årige Janke Varden er uddannet jurist, men kastede sig over eksperimenterende teater sidst i 60'erne, og efter at have været på Norges Nationalteater og TV-teatret blev

han i 1976 rektor for den norske teaterskole, hvor han bl.a. opbyggede en instruktør-linje. Fra sidst i 80'erne til 1996 var han chef for Oslo Ny Teater.

Ifølge de første udmeldinger fra Janke Varden, der i øvrigt danner par med den danske instruktør Birgitte Halling-Koch, vil han stramme teaterskolens struktur op, ikke mindst på basisuddannelsen - og så skal der i øvrigt indarbejdes en ny studieordning og et overordnet uddannelsesråd. *caj*

BØGER

Et liv med Brecht

100-året for Bertolt Brechts fødsel er selvfølgelig en oplagt »krog« til at hænge nye udgivelser om den geniale og besværlige teatermand på. Også selvom der efterhånden er skrevet og forsket så meget i Brechts liv og levned, herunder hans uomgængelighed, betænkelige forbrug af kvinder og hans politiske vandringsruiter.

Men når alt dette er skrælet af, fremstår en række klassiske værker og et teatersyn, der har påvirket flere generationer af scenekunstnere. I hvert fald er der næppe mange, der ikke har stiftet bekendtskab med »Verfremdung«-begrebet på skrift, i tale - eller sågar på scenen.

Forlaget DRAMA har fornuftigt nok valgt ikke at genfortælle hele historien om Brecht og hans teater-teser m.m., men i stedet samlet en erfaren teatermands teoretiske overvejelser omkring og praktiske

erfaringer med Brechts værker.

Det er den finske sceneinstruktør Ralf Långbacka, der med essays, artikler, oplæg og arbejdsnotater giver et spændende indblik i hans indsigt i Brecht og dennes værker. Långbacka, der i øvrigt fik sin danske instruktør-debut tidligere på året med den meget roste Tjekhov-forestilling »Tre Søstre« på Rialto i København, er også manden bag det berømte Göteborg-manifest: "Om forudsætningen for et kunstnerisk teater - otte tester om det kunstneriske teater".

Udover et nyskrevet forord og forskrift - hvori Långbacka i øvrigt sætter Brechts klassiker-status til debat - er alle bogens tekster mindst ti år gamle og strækker sig i øvrigt fra 1964 til 1988. Herunder et interview med ham selv helt tilbage til 1977 om »Realismens tre niveauer«, og netop her kunne man måske forestille sig, at en ny og Brecht-måltrettet "konfrontation" med instruktøren havde kastet nyere ting af sig. Men ellers er der skam tale om et velkomponeret genbrug af kluge ord og skrifter om en stor teatermand.

»Brecht og det realistiske teater - de første 100 år«. Af Ralf Långbacka. Oversat af Kaj Nissen. 176 sider, kr. 248. Forlaget DRAMA.

Nye Stykker

Den populære forfatter Hanne-Vibeke Holst har nu også kastet sig over dramatikken og sammen med en gruppe børn fra teatergruppen Drakomir i Ribe og deres leder, Helle Hauger, skrevet et meget nutidsorienteret stykke om en gruppe pigers dagligdag og slid på en fyrværkerifabrik et eller andet sted i Den Tredje Verden. Derudover er der gangsterkomedie med musik fra Pernille Nederland; et temaspil om middelalderen fra Hans Frantzen; en "anderledes" søroverhistorie fra Gunhild Brethvad - og en teatermusikalsk dramatisering af 1001 Nats Eventyr fra Peter Tellerup.

»Fyrværkerifabrikken Lille Lue«. Af Hanne-Vibeke Holst. 40 sider, kr. 82. »Lilly Lei«. Af Pernille Nederland. 31 sider, kr. 68. »Kasper fra Middelalderen«. Af Hans Frantzen. 43 sider, kr. 96. »Perler og pirater«. Af Gunhild Brethvad. 56 sider, kr. 78. »Den vidunderlige lampe«. Af Peter Tellerup. 59 sider, inkl. noter, kr. 115. Alle fra forlaget DRAMA.

Nordiske skuespil

Forlaget DRAMA har nu med støtte fra Nordiska Kulturfonden udgivet de fem nominerede teaterstykker, der kæmpede om dette års dramatikerpris.

Denne pris uddeles hvert tredje år af Nordisk Teaterkomite på grundlag af nominerede teaterstykker fra de nationale teaterkomiteer i de fem nordiske lande.

I år tilfaldt prisen svenske Lars Norén og hans "Kliniken", men han var i godt selskab og hård konkurrence med norske Jesper Halle ("Dagenes Lys"); islandske Kristin Omarsdóttir ("Kärlekshistoria 3" - i svensk oversættelse); danske Astrid Saalbach ("Det velsignede barn") og det finske tandempar, Jouko og Juha Turkha ("Käre besvikelser i kärlekslivet" - i svensk oversættelse).

Et godt og læseværdigt initiativ.

Nordiske skuespil 1998. 366 sider, kr. 148. DRAMA.

Tidsskrifter

Det svenske tidsskrift entré er med nummer 3-4/98 udkommet for sidste gang. Tidsskriftet, der første gang udkom i 1974 og inklusive to dobbeltnumre siden har sendt 134 velredigerede blade på gaden, har alle årene været en selvstændig enhed under Riksteatern.

Men i forbindelse med omstrukturering af teatret og dets institutioner nedlægges såvel entré som Riksteaterns endnu ældre og mere interne tidsskrift, Teatern. I øjeblikket arbejdes der på planer om nyt teatertidsskrift til erstatning for disse to.

I dette nummer éntre er der som vanligt og altså også slutteligt en mængde velturnerede anmeldelser, ligesom man har ladet bladets skribenter vælge deres favoritter blandt verdensdramatikens store roller.

Blandt interessante artikler i tilsendte tidsskrifter siden sidst kan nævnes:

entré nr. 3-4/98: Gunnar Martin Aronsson giver fornøjelige punktnedslag og erfaringer fra et langt liv i teaterbranchen.

Spektakel nr. 5/98: Den totalt teater-uinteresse-

rede forfatter Lars Bukdahl leverer et forsvar for dramatiske teksters uspillelighed. Nr. 6/98: Stort interview med Bård Owe om kunstens nødvendighed.

Teatertidningen nr. 2/98: Seks kvinder laver eget teater; interview med instruktøren Kent Ekberg. Nr. 3/98: Tema-nummer om Brechts.

Teater ET nr. 89: Tema-nummer om teaterummet og scenografien.

Backstage nr. 10: Bag om Cirkusrevyen og Dyrehaven.

danstidningen nr. 3/98: Om børn og dansepædagogik; portræt af jazzdanseren Jennie Widegren.

Dansk UNIMA, nyhedsbrev nr. 2/98: Rapport fra udslusningen af det første kuld dukkemagere fra uddannelsen i Thy.

Drama nr. 1/98: Stemningsrapport fra IDEA-konference i Kenya

Da Aronsson mødte Fassbinder og Hannah S.

ULVETIME

For unge og voksne
12. november - 19. december

For børn mellem 4 og 8 år
23. januar - 27. marts

BÅDTEATRET

Nyhavn 16
Billet: 33 12 14 60

Familieteater i Storkøbenhavn

En stor og farvestrålende og meget brugsvendig folder i 8000 eksemplarer gør opmærksom på mulighederne for at se stationært børne- og familieteater i Storkøbenhavn i denne sæson.

Bag projekt folder står 11

teatre, som håber på mange publikummer fra hovedstadsområdet i deres små og lidt større stationære teatre. Folderen indeholder oplysninger om forestillinger, overskueligt opdelt i måneder, praktiske oplysninger i form

af kort samt bus- og togforbindelser m.m. Folderen, der dækker hele sæson 98-99, bliver distribueret til områdets skoler, biblioteker, børnehaver, fritidshjem m.fl. og kan desuden rekvireres hos en af de 11 børne- og familieteatre:

Anemone Teatret, Bådteatret, Comedievognen, Det Lille Teater, Jytte Abildstrøm Teater, Theater La Balance, Teatret Lampe, Taastrup Teater, Teater Vestvolden, Zangenbergs Teater og Teatret Zeppelin.

Comedievognen præsenterer
Teater Refleksion:
"Arthur og englen"

En underfundig og morsom forestilling om venskab og kærlighed. En fortælling om hvad der kan ske, hvis man glemmer sin engel - og hvad der kan ske, når man finder den igen.

Spilles på Comedievognen, Griffenfeldtsgade 7a, 2200 København N

3/11 kl. 10 og 14
4/11 kl. 9.30 og 11
5/11 kl. 9.30 og 11 og 19

Aldersgruppe: Fra 5 år og op
Billetbestilling: 35 36 61 22

Forestillingen er støttet af Teaterrådet, Århus Amt og Århus kommune

Dogme-teater

Det meget omtalte dogme-koncept omkring ikke mindst filmene »Festen« og »Idioterne« breder sig nu til teaterområdet. I hvert fald vil FAST, Foreningen Af Små Teatre, nu i samarbejde med Odense Internationale Musikteater forsøge at stable en producentklub på benene, der lave dogme-teater.

Man kunne mene, at netop dogme-konceptet med dets minimalistiske krav til udstyr passer godt til de små teatres normale produktionsvilkår, men FAST-formand Mogens Holm siger til Jyllands-Posten, at det også er en reaktion på de stadigt mere

opskruede krav, som turneteatrene selv kommer med til spillestederne. Og at det meget scenegrej risikerer at overskygge det egentlige kunstneriske møde mellem teater og publikum. Teatrenes dogme-regler betyder angiveligt, at turneforestillingerne ikke må stille krav om størrelsen af scenen; mørklægning, snoreloft, særlige strømforhold eller lokal hjælp til sceneopbygning. Det er uægtelig krav, som ikke afviger meget for de forhold, som de årlige børneteaterfestivaler afvikles under, men kommer dogme-konceptet på skinner, vil det givet også glæde mang en arrangør i de lokale teaterforeninger. Forudsat selvfølgelig, at kunsten ikke lider under dogmerne.

Repertoire Nyt

Anemone Teatret tager på turne med »Bamse og den kinesiske prinsesse«

Anemone Teatret
Suhmsgade 4,
1125 København K
Tlf. 33 32 19 49

Bamse og den kinesiske prinsesse

Forestillingens turneperiode er ændret, således at det i *Den Røde Brochure* angivne 25.9-31.10.98 i stedet bliver 15. januar til 7. februar 1999.

Thorkild Demuth's
Teater
Randerupvej 116,
6780 Skærbæk
Tlf. 74 75 45 46

Vil du hjælpe mig?

Musikufferten

Skonnert Andreas

Ovenstående forestillinger fra Thorkild Demuth udløser refusion, men potentielle købere af disse forestillinger har åbenbart haft problemer med at tyde den nye procedure i *Den Røde Brochure*.

Således skriver Thorkild Demuth:

»Efter adskillige telefonsamtaler har jeg erfaret, at mine to sider i "Den Røde Brochure" af nogen kan misforstås pga. den nye procedure, som redaktionen beklageligvis har indført: At man ikke mere skal anføre, at alle teatrets forestillinger er refusionsberettiget - der skal kun bemærkes, hvis de ikke udløser refusion. I omtalte telefonsamtaler er der blevet spurgt, hvorfor mine tre forestillinger ikke udløber refusion som de plejer.

Den ene af mine to sider

Askepot

Forestillingen opføres ikke som angivet 5.-24.12.98, men fra 25 februar til 14. marts 99, hvorefter den tager på turne.

Og så må det med, at Askepot er fundet(!) Hun hedder Linda Elvira Kristensen og er uddannet fra Odense Teater i 1977.

Af med frakken

Forestillingen »Af med frakken og på med slagtojet« kommer ikke på turne i denne sæson, men bliver vist til forårets festival m.h.p. turne i den efterfølgende sæson.

Se i øvrigt *Den Røde Brochure* side 18-19.

Thorkild Demuth i »Skonnert Andreas« - en refusionsberettiget forestilling

i kataloget omhandler min tre teaterforestillinger, som alle udløber refusion - den anden side handler om min anden virksomhed, hvor jeg fortæller eventyr - samt "Hakkebakkeskoven", som Teaterrådet ikke vil godkende som teater og dermed kan jeg endikke få lov at vise den for refusionsudvalget. Men under disse aktiviteter står der, at de "ikke udløser refusion", og så tror nogen, at det gælder alt på mine to sider.

Jeg beklager over for mine kunder, at man har lavet denne meget uklare ordning i årets brochure, som her beviseligt nemt kan misforstås og koste det pågældende teater mistede forestillinger.

Se i øvrigt *Den Røde Brochure* side 220-221 - samt bl.a. side 1, 11, 12 og 13, hvor de nye retningslinjer for såvel brochuren som refusionsgodkendelse er omtalt.

Forsalget er startet!

Forsalget er startet!

Forsalget er startet!

BaggårdTeatret

i Sukkerkogeriet, Odense Teater

Sæson 98/99

Forbandelsen

23. september - 7. november 1998

For børn fra 8 år og voksne barnlige sjæle!

Frit efter folkeeventyret »Drengen der drog ud i verden for at lære frygten at kende«.

Instruktør Søren Skjold

Medvirkende

Erik Hovby Jørgensen, Bo Larsen,
Lene Vestergård, Anne Birgitte Lind,
Marita Dalsgaard, Nils P. Munk og
Christian Søgaard på harmonika.

Ødipus

1. februar - 13. marts 1999

For unge fra 15 år

Sofokles' klassiske historie om den unge Ødipus, der dræber sin far og gifter sig med sin mor!

Instruktør Leif Stinnerbom

Skuespillere Henrik Ipsen, Mê Michelsen,

Peter Seligmann og Lene Vestergård

Musikere Hans Mydtskov (sax) og Harald Haugård
(violin - fra Sorten Muld) 4 dansere

Både Forbandelsen og Ødipus spilles som skoleforestilling (ma.- to. kl. 10:00) og familiefestilling (fre. kl. 19:30 og lør. kl. 16:00).

Billetbestilling

Skoler: BaggårdTeatret tlf. 6221 4043

Løssalg: Odense Teater tlf. 6612 0052

BAGGÅRD
TEATRET

Små Scener

SMÅ SCENER - STORE OPLEVELSER - TÅ UD OG GEM

KØBENHAVN OG OMEGN

AMAGER NY SCENE

Amager Centret 148

2300 København S

Billettlf.: 31570057

"Havmagen Jonathan"

Mariposa Teatret

Aldersgruppe: 9-13 år

Spilletidspunkter: Ons.-Fre. kl. 19.00 Lør.-søn. kl. 14.00. Skoleforestillinger tirsdag-fredag kl. 10.00

Spilleperiode: 19. Oktober til 8. November 1998. Billetpris: 60 kr. Husk! Arte-ordninger og billetrefusion.

ANEMONE TEATRET

"BAGERIET"

Suhmsgade 4

1125 København K

Billettlf.: 33 32 19 49

"Af med frakken og på med Slagtøjet"

Anemone Teatret

Aldersgruppe: 3-10 år

Spilletidspunkter: Tirs. og ons. kl. 9.30 og 11.00. Tors. kl. 11.00/eller 14.15 og 17.00. Fre. kl. 17.00. Lør. kl. 13.00 og 15.00 samt Søndag kl. 15.00

Spilleperiode: 15. September til 4. Oktober 1998. Billetpriser: Institutioner 40 kr. Løssalg: 45 kr. Eftermiddag- og weekendpriser: Artes D-priser.

"Askepot"

Anemone Teatret

Aldersgruppe: 5-12 år

Spilleperiode: 13. Oktober til 15. November 1998. Spilletidspunkter: Tirs. og ons. kl. 9.30 og 11.00. Tors. kl. 11.00/eller 14.15 og 17.00. Fre. kl. 17.00. Lør. kl. 13.00 og 15.00 samt Søndag kl. 15.00

Billetpriser: Institutioner 40 kr. Løssalg 45 kr. Eftermiddag- og weekendpriser: Artes D-priser.

"Når du ser et stjernesud"

Anemone Teatret

Aldersgruppe: 4-12 år

Spilletidspunkter: Tirs. og ons. kl. 9.30 og 11.00. Torsdag kl. 11.00/eller 14.15 og 17.00. Fre. kl. 17.00. Lør. kl. 13.00 og kl. 15.00 samt Søndag kl. 15.00

Spilleperiode: 22/11-21/12 Billetpriser: Institutioner: 40 kr. Løssalg: 45 kr. Eftermiddag- og weekendpriser: Artes D-priser.

BÅDTEATRET

Holbergsgade 30

1057 København K

Billettlf.: 33 12 14 60

kl. 12.00-16.00

"Ulvetime"

Bådteatret

Aldersgruppe: Ung og voksen

Spilletidspunkter: Man.-Fre. kl. 20.00. Lørdag kl. 17.00 Spilleperiode: 12/11 til 19/12 1998.

Billetpriser: Arte B kategori, dvs. ordinær pris: 145 kr. Abonnement og Teaterkort: 105 kr. Ungdomsrabat: 80 kr

"Haiku"

Teatro Rio Rose

Aldersgruppe: 3-6 år

Spilletidspunkter: Mandag-torsdag kl. 9.30 og 11.00. Spilleperiode: 14. September til 17. September 1998.

Billetpriser: 45 kr.

COMEDIEVOGNE'S BROSCE

Griffenfeldsgade 7A

2200 København N

Billettlf.: 35 36 65 69. Man.-fre. kl. 12-15.

"Annas Sang"

Bjørnateatret

Aldersgruppe: 4-10 år

Spilletidspunkter: Ons. kl. 11.00. Tors. kl. 9.15 og 11.00. Fre. kl. 9.15 og 16.00. Spilleperiode: 9/9 til 11/9 1998.

Billetpris: 45 kr. pr. billet

"Arthur & Englen"

Teater Refleksion.

Aldersgruppe: 5 år og op.

Spilletidspunkter: Tirs. kl. 10.00 og 14.00. Ons. og tors. kl. 9.30 og 11.00. Spilleperiode: 3-5. November 1998.

Billetpris: 45 kr. pr. billet.

"Rødhætte og Ulven"

Teatret Patrasket

Aldersgruppe: 5-10 år

Spilletidspunkter: Formiddags- og eftermiddagsforestillinger efter aftale. Spilleperiode: 17/11-20/11 Billetpris: 45 kr.

"Mis med De blå Øjne"

Comedievognen

Aldersgruppe: 3-7 år

Spilletidspunkter: 16, 17, 23, 24, 25, 29/9 1998 kl. 11.00 samt 30/9 kl. 9.30 og 11.00. 1/10 kl. 10.00, 2/10 kl. 10.00, 7/10 kl. 9.30 og 11.00. 8/10 kl. 11.00.

Billetpris: 45 kr.

DET LILLE TEATER

Lavendelstræde 5-7

1462 København K

Billettlf.: 33 12 27 13

"Agnæs mærkværdige Verden"

Det Lille Teater

Aldersgruppe: Fra 4 år

Spilletidspunkter: Mandag-fredag kl. 9.30 og 11.00. Søndag kl. 13.30 og 15.00. Spilleperiode: 22. September til 8. November 1998.

Billetpriser: Gruppepris: 40 kr. Løssalg: 45 kr. Søndag: Arte-gruppe D.

"Sne"

Det Lille Teater

Aldersgruppe: 3 år op

Spilletidspunkter: Mandag-fredag kl. 9.30 og 11.00. Søndag kl. 13.30 og 15.00. Spilleperiode: 19. November til 22. December 1998.

Billetpriser: Gruppepris: 40 kr. Løssalg: 45 kr. Søndag: Arte-gruppe D.

FOLKETEATRET / UNG SCENE

Nørregade 39

1005 København K

Billettlf.: 33 12 18 45. Grupper: 33 93 96 93

"En historie til Spejlet"

Folketeatret/Ung Scene

Aldersgruppe: 12 år og op

Spilletidspunkter: Onsdag-torsdag og lørdag kl. 17.00. Fredag kl. 20.00. Spilleperiode: 4. November til 21. November 1998.

Yderligere oplysninger: Monolog om vold, integration og omgangsformer blandt unge. (Alle Arte ordninger) Tilskudsberettiget.

Udover Arteforestillingerne arrangeres skoleforestillinger mellem kl. 9-14.

"Nattergalen"

Folketeatret/Store Scene

Aldersgruppe: 8 år og op

Spilletidspunkter: Mandag-fredag kl. 19.00. Lørdag kl. 15.00 og 19.00

Spilleperiode: 19. September til 14. November 1998. Yderligere oplysninger: Familiemusical med musik af Sebastian. (Alle Arte ordninger) Tilskudsberettiget.

"Nøddebo Præstegaard"

Folketeatret/Store Scene

Aldersgruppe: 5 år og op

Spilletidspunkter: Ons.-fre. kl. 18.00. Lørdag-søndag kl. 14.00 og 17.00 samt tirsdag den 22. December 1998.

Spilleperiode: 25. November til 22. December 1998. Yderligere oplysninger: Danmarks populære juleforestilling. (Alle Arte ordninger). Tilskudsberettiget.

ISHØJ TEATER

Brentedalen 8 Tranegilde

2635 Ishøj

Billettlf.: 43 73 80 98

"Prinsessen fra Havet"

Ishøj Teater

Aldersgruppe: 3-10 år

Spilletidspunkter: Mandag til fredag kl. 9.3, 11.30 og kl. 13.25. Spilleperiode: 4/9-23/10

"Nissens Lygte"

Ishøj Teater

Aldersgruppe: 3-10 år

Spilletidspunkter: Mandag til fredag kl. 9.15, 10.40, 12.05 og kl. 13.40. Spilleperiode: 9/11-22/12.

RIDDERSALEN

Allégade 7-9,

2000 Frederiksberg

Billettlf.: 31871819

efter 23.9, 38 87 18 19

"Kuller, Sild & Sej"

Jytte Abildstrøms Teater.

Aldersgruppe: 10-14 år

Spilletidspunkter: man.-lør. kl. 19.00. Spilleperiode: 12. Oktober til 17. Oktober 1998

Billetpris: 60 kr.

"De Underjordiske"

Jytte Abildstrøms Teater

Aldersgruppe: 10-14 år

Spilletidspunkter: Torsdag & fredag kl. 18.30. Lørdag & søndag kl. 14.00 og 17.00. Skoleforestillinger: ons.-fre. kl. 10.15

Spilleperiode: 27/11-20/12 Billetpris: Alm. Forestillinger: Arte A,B,C priser: Skoleforestillinger 60 kr.

RIALTO TEATRET

Smallegade 2

2000 Frederiksberg

Billettlf.: 38 88 01 88. Man.-fre. kl. 16-19, lør. 14-16.

"Dværgen"

Bruthalia Teatret

Aldersgruppe: 5-12 år

Spilletidspunkter: Mandag-fredag kl. 20.00. Lørdag kl. 17.00. Spilleperiode: 7. September til 25. September 1998.

Billetpriser: Løssalg 175/145 kr. Unge u. 25 år 100/80 kr. Yderligere oplysninger: Se også HYPERLINK http://www.kultunaut.dk www.kultunaut.dk

"Boris Godunov" - en dukkeforestilling for voksne.

Musikteatret Undergrunden

Aldersgruppe: Voksne

Spilletidspunkt: kl. 20.00 Spilleperiode: 6-9/10 Billetpriser: 145/110 kr. Alle Arte-ordninger. Uppremiere.

SMEDEHALLER

Kastanie Allé 14

2720 Vanløse

Billettlf.: 38792822

"En vinge i Lommen"

Theater La Balance

Aldersgruppe: 5-9 år

Spilletidspunkter: Mandag-fredag kl. 10.00+14.00. Lørdag kl. 15.00.

Spilleperiode: 3/9-16/9

Billetpriser: Grupper/Institutioner 40 kr. Løssalg 45 kr.

"Ondskaben"

Theater La Balance

Aldersgruppe: 14 år op

Spilletidspunkter: Mandag til lørdag kl. 20.00. Spilleperiode: 20/10-4/11 Billetpris: Ring for yderlig info.

"Snedronningen"

Theater La Balance

Aldersgruppe: 8 år op

Spilletidspunkter: Tirs.-tors. kl. 10.00. Spilleperiode: 10-12/11. Billetpriser: Grupper/Institutioner 40 kr. Løssalg 45 kr.

TEATER STYHR & KJÆR

Magstræde 14

1466 København K

Billettlf.: 21 73 12 09

"Den uartige Caroline"

Teatret Lampe

Aldersgruppe: 4-9 år

Spilletidspunkter: kl. 10.30+14.00. Spilleperiode: 8-10/12 Billetpris: Institutioner 40 kr. Løssalg, private: 45 kr.

TEATER VESTVOLDEN

Hovedstensvej 47-49

2650 Hvidovre

Billettlf.: 36 77 23 00

"Hvor er Klokken?"

Teater Vestvolden

Aldersgruppe: 4-9 år

Spilletidspunkter: Tirsdag-fredag kl. 16.00. Lørdag/søndag kl. 15.00. Spilleperiode: 8. Oktober til 25. Oktober 1998.

Billetpris: 60 kr. Arte/DT-ordninger.

TAASTRUP TEATER

Kjeld Abells Plads

2630 Taastrup

Billettlf.: 43 52 14 30

"Linda og Baronet"

Taastrup Teater

Aldersgruppe: 4-9 år

Spilletidspunkter: 30/9, 5/10 og 6/10 kl. 9.30+11.00 7/10 kl. 9.30+11.00+18.30 8/10 kl. 9.30+11.00 11/10 kl. 14.00+16.00 13/10 kl. 16.00+18.30. 16/10 kl. 16.00+18.30.

Spilleperiode: 30/9-16/10 Billetpriser: Kl. 9.30 og 11.00: 45 kr. Kl. 14.00, 16.00 og 18.30: 60 kr.

"Og det skete i de dage"

Taastrup Teater

Aldersgruppe: 4 år op

Spilletidspunkter: 1/12-20/12 kl. 9.30+11.00. Mandag til fredag. 2-4/12 kl. 18.30 11, 16, 17 og 18/12 kl. 18.30. Søndag kl. 14.00 og 16.00.

Spilleperiode: 29/11-20/12. Billetpriser: kl. 9.30 og 11.00 45 kr. kl. 14.00, 16.00 og 18.30 60 kr.

VIFTEN

Rødovre Parkvej 130

2610 Rødovre

Billettlf.: 36 70 45 21 el.

36704500. Hverdag kl. 16-18. Lørdag/søndag kl. 12-14.

"En tilfældig Morder"

Artibus

Aldersgruppe: 12 år op

Spilletidspunkter: kl. 10.00 og 12.15. Spilleperiode: 26-27/10 Billetpris: 30 kr.

"Orla Frøsnapper"

Familieteater

Aldersgruppe: 5-12 år samt voksne.

Spilletidspunkter: Hverdag kl. 19.00. Lørdag-søndag kl. 14.00. Spilleperiode: Premiere den 2/10 og fortsætter fra den 6-17/10

Billetpriser: Arte prisgruppe B, C og D. Unge under 25 år 80, 45 og 30 kr.

ZANGENBERGS TEATER

Bernstorffsgade 7

1577 København V

Billettlf.: 33 14 50 05

"Tors Hammer"

Zangenbergs Teater

Aldersgruppe: 4-10 år

Spilletidspunkter: Uge 41, 45, 46, 47: Mand. kl. 11.00+14.00. Tirs. kl. 9.30+11.00. Ons. kl. 9.30+11.00. Tors. kl. 11.00+14.00.

Fre. kl. 9.30+11.00. Uge 42-44: Mand. Lukket. Tirs. og ons. kl. 9.30+11.00. Tors. kl. 14.00+17.00.

Fre. kl. 11.00+17.00. Lør. kl. 13.00+15.00. Søn. kl. 15.00. Spilleperiode: 5. Oktober til 20. November 1998.

Billetpriser: Institutioner og skoler 40 kr. Børn og unge under 25 år 40 kr. Voksne 60 kr. Arte Ungdom 30 kr. Arte rabat 45 kr.

"Julemandens Hemmelighed"

Zangenbergs Teater

Aldersgruppe: 4-10 år

Spilletidspunkter: Uge 48-51: Mand. og Tors kl. 11.00+14.00. Tirs., ons. og fre. kl. 9.30+11.00. Spilleperiode: 23. November til 21. December 1998.

Billetpriser: Institutioner og skoler: 40 kr. Børn og unge under 25 år 40 kr. Voksne 60 kr.

ZEPPELIN

Valdemarsgade 15

1665 København V

Billettlf.: 31 22 04 78

"Junglebogen"

Teatret Zeppelin

Aldersgruppe: Familieteater

fra 7 år Spilletidspunkter: Ons.-fre. kl. 19.00. Lør.-søn. kl. 15.00. Dagforestillinger arr. efter aftale. Spilleperiode: 11. Oktober til 15. November 1998.

Billetpriser: Arteord. prisgruppe C. Voksne 90 kr. Ungdomsrabat 45 kr. Dagforestilling 45 kr.

"Hiawatha"

SUKKERKOGERIET

Roersvej 33,
5000 Odense C
Billettf.: Billetter man.-tors.
Baggårdsteatret tlf.: 62214043.
Billetter fre.-lør. Odense Tea-
ter tlf.: 66120052.

"Forbandelsen"

Baggård Teatret
Aldersgruppe: Fra 8 år
Spilletidspunkter: Mandag-
torsdag kl. 10.00. Fredag kl.
19.30. Lørdag kl. 16.00
Spilleperiode: 23. September
til 7. November 1998.

FILOSOFFEN

Filosofgangen 19,
5000 Odense C
Billettf.: 66141844 eller BIL-
LETnet.

"Elsket og Savnet"

Teatret QIP i samarbejde med
Hvidovre Teater.
Aldersgruppe: unge og voks-
ne
Spilletidspunkter: man.-fre. kl.
20.00. Lørdag kl. 16.00.
Spilleperiode: 6-18. Novem-
ber
Billetpris: Løssalg 100 kr. alle
Arterabatter. Arrangør VIN-
TAPPERTEATRET. Re-premi-
ere den 6. November 1998 kl.
20.00.

BØRNETEATRET

SKAGSPIRE

Teaterhuset
Filosofgangen 19
5000 Odense C
Billettf.: 66113106

"Et æg.. to æg."

Co-produktion Jako-Bole
Teatret og Skægspire
Aldersgruppe: 1 1/2 - 4 år
Spilletidspunkter: Man.-tors.
kl. 9.30 og 10.45 Søn. kl. 15.00
Spilleperiode: 26-27. Septem-
ber 1998.
Billetpris: 45 kr. Billetbestilling
nødvendig.

"En vinge i lommen"

Theater La Balance
Aldersgruppe: 5-9 år
Spilletidspunkter: 28/9 kl.
10.00, 29/9 kl. 9.30+11.00,
30/9 kl. 10.00+13.30, 1/10 kl.
9.30+11.00.
Spilleperiode: 28. September
til 1. Oktober 1998.
Billetpris: 45 kr. Billetbestilling
nødvendig.

"Det bare luft"

Corona Danseteater
Aldersgruppe: 4-8 år
Spilletidspunkter: 5 og 7/10
kl. 10.00 og 13.30, 6 og 8/10
kl. 9.30 og 11.00
Spilleperiode: 5-8. Oktober
1998.
Billetpris: 45 kr. Billetbestilling
nødvendig.

"Frø og Tudse"

Skægspire
Aldersgruppe: 4-8 år
Spilletidspunkter: 14/10 kl.
10.00, 15/10 kl. 15.00, 16/10
kl. 10.00, 17/10 kl. 11.00.
Spilleperiode: 14-17. Oktober
1998.
Billetpris: 45 kr. Billetbestilling
nødvendig.

"Happy End"

Corona Danseteater
Aldersgruppe: 7-12 år

Spilletidspunkter: 20/10 kl.
9.30 og 11.00, 21/10 kl. 10.00
og 13.30, 22/10 kl. 9.30 og
11.00.
Spilleperiode: 20-22. Oktober
1998.
Billetpris: 45 kr. Billetbestilling
nødvendig.

"Mit navn er Robin Hood"

Nørregaard & Reiches Teater
Aldersgruppe: 9-13 år
Spilletidspunkter: 23/11 kl.
10.00 og 13.30, 24/11 kl. 9.30
og 11.00, 25/11 kl. 9.30 og
11.00.
Spilleperiode: 23-25. Novem-
ber 1998.
Billetpris: 45 kr. Billetbestilling
nødvendig.

"Kærlighed"

Fruens Teater
Aldersgruppe: 3-7 år
Spilletidspunkter: Søn. kl.
15.00. man., tirs. og tors. kl.
9.30 +11.00. Ons. kl.
10.00+13.30.
Spilleperiode: 29 november til
10. December 1998.
Billetpris: 45 kr. Billetbestilling
nødvendig.

VINTAPPER-SALEN,

Filosofgangen 19
5000 Odense C
Billettf.: 66 14 18 44 eller
BILLETnet.

"Flyv med"

musikforestilling med Lilly
Brobergs sange.
Vintapperteatret
Aldersgruppe:
Unge og voksne
Spilletidspunkter: man.-fre. kl.
20.00, lør. kl. 16.00. Dog lør-
dag den 26/9 kl. 14.00 og i
uddrag fre. den 11. til Natfes-
tivalen i Odense.
Spilleperiode: 1-30. Septem-
ber 1998.
Billetpris: Urrpremiere: 2. Sept.
kl. 20.00. Løssalg: 100 kr. alle
Arterabatter. Pensionister: 50
kr. på lørdage.

"ASTA - verdens første filmstjerne."

Theater 2 produktion
Aldersgruppe: Unge og voks-
ne.
Spilletidspunkt: kl. 20.00.
Spilleperiode: 9. oktober
Billetpris: Løssalg: 100 kr. Alle
Arterabatter.

"LA CALASH LA LATIN"

Granhøj Dans gæstespil på
Vintapperteatret.
Aldersgruppe:
Unge og voksne.
Spilletidspunkt: kl. 20.00
Spilleperiode: 30. Oktober
1998
Billetpris:
100 kr. Alle Arterabatter.

AARHUS, OG OMEGN

AUKTIONSCENEN

Mejlgade 45
8000 Århus C
Billettf.: 86135311

"Hans og Grete"

Egnsteatret Gruppe 38
Aldersgruppe: forbudt for
børn under 5 år
Spilletidspunkter: 29/8 kl.
20.00, 31/8 kl. 10.00+17.00,

1/9 kl. 10.00+14.00, 2/9 kl.
14.00+17.00, uge 37+39+40:
Ons. kl.10.00+14.00 Tors. kl.
10.00+17.00 Fred. kl. 10.00
Lør. kl. 14.00
Spilleperiode: 29/8-2/10
Billetpriser: 50kr, 10 stk. eller
derover 40 kr/stk. , Ungdoms-
rabatpris 20 kr.

"Arthur og Englen"

Teater Refleksion
Aldersgruppe: 5-12 år
Spilletidspunkter: 4/9 kl.
19.00, 5/9+6/9 kl. 13.00+15.00
Spilleperiode: 4/9-6/9
Billetpriser: 50kr, 10 stk. eller
derover 40 kr/stk. , Ungdoms-
rabatpris 20 kr.

"Tal ! Det er så mørkt"

Odsherred teater
Aldersgruppe: Forbudt for
børn under 14 år
Spilletidspunkter: Ons.-Fre.
kl. 10.00 og 20.00, Lør. kl.
16.00
Spilleperiode: 11/11-14.11
Billetpriser: formiddag: 50kr,
10 stk. eller derover 40 kr/stk.
Aften og lørdag 100kr. Ung-
domsrabatpris 40 kr.

"Haiku"

Teatro Rio Rose
Aldersgruppe: Forbudt for
børn under 3 år
Spilletidspunkter: Ons.
10.00+14.00 tor.-fre.
10.00+17.00 Lør. 14.00
Spilleperiode: 25/11-28/11
Billetpriser: 50kr, 10 stk. eller
derover 40 kr/stk. , Ungdoms-
rabatpris 20 kr.

"SKAPPA, SKAPPA"

Paolo Cardona, Italien
Aldersgruppe: Forbudt for
børn under 4 år
Spilletidspunkter: 2/12 kl.
14.00, 3/12 kl. 10.00+17.00,
4/12 kl. 10.00, 5/12 kl. 14.00
Spilleperiode: 2/12-5/12
Billetpriser: 50kr, 10 stk. eller
derover 40 kr/stk. , Ungdoms-
rabatpris 20 kr.

ENTRE SCENEN

Grønnegade 93 D
8000 Århus
Billettf.: 86137899

"Helgenernes Brønd"

Theatret Thalias Tjenere
Aldersgruppe: Familieforestil-
ling (min. 12 år)
Spilletidspunkter: kl. 20.00
Spilleperiode: 2-4/11
Billetpriser: 60 kr.

DEN BLÅ HEST

Oddervej 80
8270 Højbjerg
Billettf.: 86998610 (ml. 8-11)

"Tornerosen"

Aventyropæren
Aldersgruppe: 5-12 år
Spilletidspunkter:
16+17+23+24+25/9 kl.
9.00+10.30
Spilleperiode:16/9-25/9
Billetpriser: 60kr, under 25 år
20 kr.

"Annas Sang"

Børneteater (gæstespil)
Aldersgruppe: 3-8 år
Spilletidspunkter:14/9 kl.
9.30+16.30 og 15/9 kl.
9.30+11.00
Spilleperiode:14-15/9
Billetpriser: 45 kr, kom. inst.
20 kr.

"Frø og Tudse"

Skægspire (gæstespil)
Aldersgruppe: 4-8 år
Spilletidspunkter: Tirs. og
Tors. kl. 10.00+13.30, Ons. og
Fre. kl. 9.30+11.00, Lør. Kl.
14.00
Spilleperiode:17/11-21/11
Billetpriser: 45 kr, kom. inst.
20 kr.

MUSIKHUSET

Børneteatersalen
8000 Århus
Billettf.: 89318210, kom. inst.
89318250

"Trolldanden fra Jordha- vet"

Filuren
Aldersgruppe: fra 6 år
Spilletidspunkter: Tirs.-fre. kl.
15.30+17.30 og lør.
11.30+13.30
Spilleperiode: 31/8-16/10
Billetpriser: 60 kr, Gruppera-
bat 30 kr, kom. inst. 20 kr.

GULDLOK DUKKETEATER

Willemoesgade 2
8200 Ålborg
Billettf.: 86104777

"Det Gyldne Skrin"

Guldlok dukketeater
Aldersgruppe: 3-8 år
Spilletidspunkter: Ons. kl.
10.00 Tors. kl.10.00+19.00 fre.-
søn. kl. 10.00+15.00, 1/9-6/9
alle dage kl.
10.00+13.00+15.00
Spilleperiode: 1/9-27/9
Billetpriser: 40 kr, gruppera-
bat ved min. 9 pers. 35 kr/stk.

"Guldlok og de tre bjørne"

Guldlok dukketeater
Aldersgruppe: 2-6 år
Spilletidspunkter: Ons. kl.
10.00, tors. kl. 10.00+19.00,
fre.-søn. kl. 10.00+15.00
Spilleperiode:7/10-22/11
Billetpriser: 40 kr, gruppera-
bat ved min. 9 pers. 35 kr/stk.

"Julemandens tryllestav"

Guldlok dukketeater
Aldersgruppe: Familieforestil-
ling fra 2 år op
Spilletidspunkter: tirs.-fre. kl.
9.45, 11.00 og 15.00, lør. og
søn. kl. 10.00+15.00
Spilleperiode: 27/11-22/12
Billetpriser: 40 kr, gruppera-
bat ved min. 9 pers. 35 kr/stk.

MBT DANSETEATER

Frederiks allé 20 c
8000 Århus C
Billettf.: 86137067 hverdage
9-15, 89318210 kl. 11-21

"Alice"

MBT Danseteater
Aldersgruppe: 6-12 år
Spilletidspunkter: 11/10 kl.
16, 12-14/10 kl.11.00+13.00
Spilleperiode: 11-14/10
Billetpriser: 60 kr, grupper,
skoler, institutioner og unge
under 25 år 30 kr.

NY RIDEHUS

Langelandsgade 139
Århus
Billettf.: 89318210

"Dværgen"

Bruthalia teatret
Aldersgruppe: unge og voks-
ne
Spilletidspunkter: 26/8-4/9 kl.
20.00 (dog ikke søndag) ,
29/8 kl. 15.00+20.00
Spilleperiode: 26/8-4/9
Billetpriser: 130 kr, under 25
år 65 kr.
Yderligere Info: www.aarhusfe-
stuge.dk

TEATER REFLEKSION

Sintrupvej 11 a
8220 Brabrand
Billettf.: 86240572

"Arthur og englen"

Aldersgruppe: 5 år op
Spilletidspunkter: man.-ons.
kl. 14.30
Spilleperiode: 31/8-2/9
Billetpriser: 50 kr. 10 pers.
eller derover 40 kr/stk. unge
under 25 år 20 kr. Arte rabat-
kuponer kan anvendes

ØVRIGE JYLLAND

DET HEM'LIGE TEATER

Kjellerupsgade 20
9000 Ålborg
Billettf.: 86137899 / 98165296

"Ach Awe - BJØRNE OG KVINDER"

Theatret Thalias Tjenere
Familieforestilling (fra 6 år)
Spilletidspunkter:1/10 kl.20.00
Spilleperiode: 1/10
Billetpriser: 60 kr.

JAKO-BOLE TEATRET

Danmarksgade 19
9000 Ålborg
Billettf.: 98127833

"Dragen"

Teatergruppen Mariehønen
Aldersgruppe: 4-8 år
Spilletidspunkter: Hverdage
kl. 9.30 og 11.00, lør. kl. 13.30
Spilleperiode:29/9-11/10
Billetpriser:40 kr.

"Frø og Tudse"

Børneteater Skægspire
Aldersgruppe: 3 år op
Spilletidspunkter: kl. 13.30
Spilleperiode: 12/10
Billetpriser: 40kr.

"Kalejdoskop"

Jytte Abildstrøms teater
Aldersgruppe: 3 år op
Spilletidspunkter:13.30
Spilleperiode:13/10
Billetpriser: 40 kr.

"Kæretsebrevet"

Anemone Teatret
Aldersgruppe: 3 år op
Spilletidspunkter: 13.30
Spilleperiode:14/10
Billetpriser: 40 kr.

"Den højdeforskrækkede ørn, Jørn"

Teatret Gadesjakket
Aldersgruppe: 5 år op
Spilletidspunkter: 13.30
Spilleperiode: 15/10
Billetpriser: 40kr.

"Skipper-Labskovs"

Nørregaard & Reiches Teater
Aldersgruppe: 3 år op
Spilletidspunkter: 13.30
Spilleperiode:16/10
Billetpriser: 40 kr.

"Stefan og månen"

Musikteatret Rivegildet
Aldersgruppe: 1 1/2-4 år
Spilletidspunkter: 13.30
Spilleperiode: 17/10
Billetpriser: 40 kr.

"Plejer- det er en by i Rusland"

Jacob Mendels Teater
Aldersgruppe: 8-12 år
Spilletidspunkter: 13.30
Spilleperiode: 22/10-25/10
Billetpriser: 40 kr.

"Historien om den røde bold"

Kaskadeteatret
Aldersgruppe: 1 1/2-4 år
Spilletidspunkter: Hverdage
9.30+11.00, lør. kl. 13.30
Spilleperiode: 3/11-15/11
Billetpriser: 40 kr.

"- Og julen varer længe"

Jako-Bole Teatret
Aldersgruppe: 4 år op
Spilletidspunkter: Premiere
21/11 kl. 14.00, 23-27/11
kl.9.00+10.30, 28/11
kl.13.30+15.00, 30/11-4/12 kl.
11.00, 5/12 kl.13.30+15.00, 8-
11/12 kl. 11.00, 12-13/12 kl.
13.30+15.00, 15-18/12
kl.9.00+10.30, 19-20/12
kl.13.30+15.00
Spilleperiode: 21/11-20/12
Billetpriser: 40 kr.

JOMFRU ANE TEATRET

Jomfru Ane gade 14
9000 Ålborg
Billettf.: 98136044

"Tango"

Jomfru Ane teatret
Aldersgruppe: Voksen
Spilletidspunkter: tirs.-fre. kl.
20.00, lør. kl. 16.00
Spilleperiode: 1/10-31/10
Billetpriser: 100 kr. Unge
under 26 år 55 kr.

"Felicias fødselsdag"

Vendsyssel Teater
Aldersgruppe: 3-8 år
Spilletidspunkter: man.-fre. kl.
9.30+11.00
Spilleperiode: 30/9-13/10
Billetpriser: 45 kr.

"Paradisfuglen"

Jomfru Ane teatret
Aldersgruppe: Familieforestil-
ling
Spilletidspunkter: tirs.-fre. kl.
20.00, lør. kl. 16.00
Spilleperiode: Ultimo novem-
ber-21/12
Billetpriser: 100 kr. Unge
under 26 år 55 kr.

EUROPAHALLEN

Aalborg kongres og
kulturcenter
Billettf.: 98136044

"The Hound of the Basker- villes"

Kesselofski og fiske
Aldersgruppe:
unge og voksne
Spilletidspunkter: 6/11 kl.
20.00+7/11 kl. 16.00
Spilleperiode: 6-7/11
Billetpriser: 100 kr. Unge
under 26 år 55 kr.

DET NORDJYSKE OPERAKOMPAGNI

Storemosevej 6
Vodskov 9310
Billettf.: 21769694

"Bjørnen"

Det Nordjyske Operakompagni
Aldersgruppe: 12 år og opef-
ter.
Spilletidspunkter: Søndag kl.
16.00. Mandag kl. 19.30.
Spilleperiode: 13.-14. Septem-
ber 1998.
Billetpriser: 60 kr.

FRØSTRUP KULTURCENTER

Visdomsvej
7741 Frøstrup
Billettf.: 97 96 01 00/97 99 10 60
kl. 10-15. Kl. 18-19 40 54 13 21.

"Sommer i Thyrol"

Thy Teater
Aldersgruppe: Familie og vok-
senforestilling.
Spilletidspunkter: Alle dage
kl. 19.00.
Spilleperiode: 9.-18. Oktober
1998. (dog ikke 12/10)
Billetpriser: Kr. 100. Under 25
år kr. 35
Yderligere oplysninger: Premie-
re den 9. Oktober 1998.

TEATRET MØLLEN

Møllepladsen 4
6100 Haderslev
Billettf.: 74 52 66 79.

"O Moon of Alabama"

Sonja Kehler
Aldersgruppe: Voksen
Spilletidspunkter: Torsdag kl.
20.00
Spilleperiode: 24. Oktober
1998.
Billetpris: 80 kr. Unge under
25 år 40 kr. Abonnement 50 kr.

"... ifølge Markus"

"Teatret" v/ Hans Rønne.
Aldersgruppe: Voksen
Spilletidspunkter: kl. 20.00.
Spilleperiode: 22. Oktober
1998
Billetpris: 80 kr.
Abonnement: 50 kr.

"Dobbeltøksens Hus/xx"

Hotel Pro Forma
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: Fredag kl.
20.00
Spilleperiode: 6. November
1998
Billetpris: 110 kr.
Abonnement: 75 kr.

"Pip og papegøjer"

Limfjordteatrets Børneteater
Aldersgruppe: 4-10år
Spilletidspunkter: kl.10.30
Spilleperiode: 22/10

PALETTEN

Vesterbrogade
8800 Viborg
Billettf.: 97710515

Noter

Fortællinger i Teaterhuset

Fra 6.-8. november bliver der fortalt historier på livet løs i Teaterhuset i Odense, hvor en mini-fortællefestival har fået husrum.

Det er Teatret Gadesjakkert, der lægger lokaler til i egenskab af medarrangør - sammen med Odense Fortælle Kreds og Pårup Aftenskole.

Fortællefestivalen omfatter bl.a. en åben fortællecafé; fortællekursus med Kirsten Thonsgaard; kendte fortællere som Karin Flensborg og Hans Laurens - ligesom Gadesjakkert også får sneget teaterfortællingen »Den højdeforskrækkede ørn, Jørn« ind i programmet.

Pårup Aftenskoles kontor (tlf. 66 13 00 82) kan fortælle mere om arrangementet.

Uddrag af festivalplakaten til »Magic of Puppets«

Magic of Puppets

Som tidligere omtalt afvikles den store dukketeaterfestival, »Magic of Puppets« i Taastrup fra den 13.-17. november, og festivalen har for nylig fået et økonomisk rykklap på 50.000 kroner fra Københavns Amt.

På festivalen deltager danske Månegøgl, Jytte Abildstrøms Teater og Teater Refleksion, mens der fra udlandet kommer franske Theatre Mosaïque, tjekkiske The Forman Brothers og svenske Småländska Skogsteatern samt de to tyske dukketeatre, Albrecht Roser og Hajo Schüler & Michael Vogel.

Festivalen omtales, tillige med Silkeborg Dukketeaterfestival, udførligt i næste nummer af Dansk UNIMA - En Anden Slags Teaters næste nyhedsbrev.

UNIMA har også lagt oplysninger om medlemsteaternes repertoire ud på internettet, hvor adressen er: <http://www.zitech.dk/userwebs/unima/unima.htm>

Horsens kalder

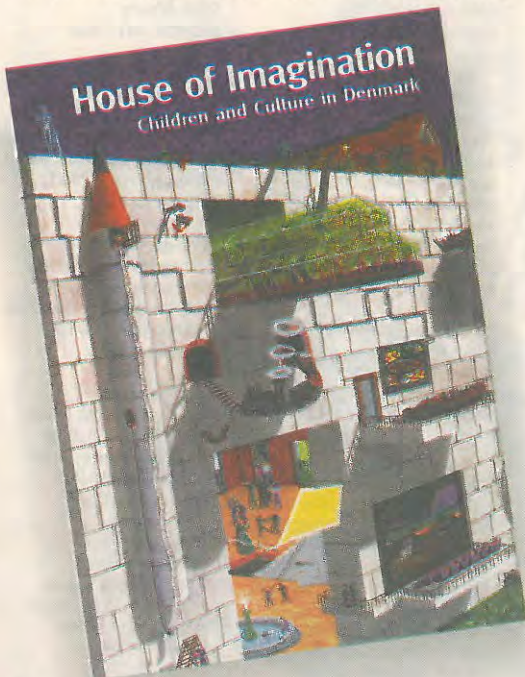
1997-udgaven af den store børneteaterfestival i Horsens er lige på trapperne. Fra 18-20. september vil op mod et halvt hundrede danske børneteatre afvikle mere end 150 forestillinger for alle aldersgrupper.

Selvom der er gratis adgang til alle forestillingerne, vil alle billetterne til mange af dem på nuværende tidspunkt være reserveret, men som vanligt vil det givet kunne betale sig at møde op på selve festivalen og spørge sekretariatet på Horsens Ny Teater om ledige og uafhængte billetter til forestillingerne.

Festivalen, der arrangeres af Kaskadeteatret, er den 13. i rækken, heraf den 10. i Horsens.

Hele festival-programmet var aftrykt i forrige nummer af Børneteateravisen. Oplysninger m.m. hos Kaskadeteatret, tlf. 75 78 20 33.

House of Imagination«
- engelsksproget magasin om dansk børnekultur

House of Imagination

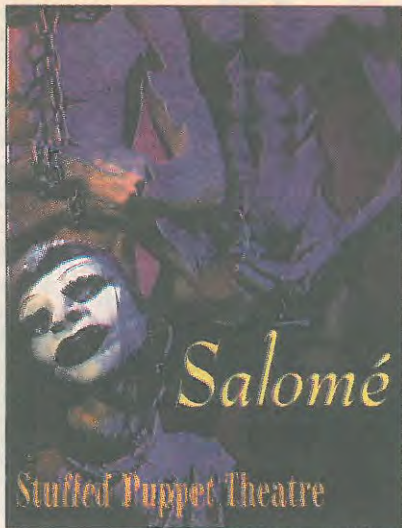
Kulturministeriets energisk arbejdsgruppe, Kulturens Børn, har færdiggjort sit stort anlagte udenlandske salgsmagasin, »House of Imagination«.

Magasinet, der udelukkende er på engelsk, præsenterer den professionelle danske børnekultur i form af oversigtsartikler og/eller portrætter. »House of Imagination« dækker områderne litteratur, teater, radio, tv, video, film, billedkunst, dans og musik - foruden enkelte generelle kulturpolitiske artikler.

Det professionelle danske børneteater fylder syv af magasinets 48 sider, og her bliver områdets politiske og økonomiske situation beskrevet; en stor del af vore bedste grupper og børneteaterfolk præsenteret - ligesom projekt Odsherred Teatercenter har fået sin egen artikel.

Skribenterne er i øvrigt Michael Ramløse, Beth Juncker, Randi K. Pedersen, Carsten Jensen og Simon Vagn Jensen.

»House of Imagination« kan fås ved henvendelse til udgivere, Kulturens Børn, Nybrogade 10, 1203 København K., Tlf. 33 92 30 40.

Stuffed Puppet Theatre gæster Silkeborg med »Salomé« - for voksne

Internationale dukker i Silkeborg

Fra den 11.-15. november afvikles den 13. Dukketeaterfestival i Silkeborg, hvor der udover forestillinger vil være workshops for såvel professionelle som amatører samt udstillinger.

Dette års festival sætter fokus på nye tendenser inden for europæisk dukke- og objektteater, ikke mindst i Holland, hvorfor man har valgt at lade hollandske Theatre Unieke Zaken åbne festivalen med en Magritte-inspireret forestilling, og

samme aften viser ligeledes hollandske Stuffed Puppet Theatre deres forestilling »Salomé« for voksne.

Fra Tjekkiet kommer Theatre Forman Brothers med deres Barokopera og familieforestillingen »Farmer, Devil and Hag«.

Også afslutningsforestillingen bliver udenlandsk, slovenske Freyer Theatre lukker og slukker med »Æslet fra Nazareth«, der spilles i Silkeborg Kirke.

Fra Danmark deltager

Månegøgl, Svanen, Vendsyssel Teater, Gadesjakkert, Refleksion, Nørregaard & Reiche, Musikteatret Undergrunden, Filuren samt Silkeborg Dukketeater.

Program for festivalen udkommer omkring 1. oktober og fås hos Silkeborg Bibliotek (Tlf. 86 82 02 33), hvorfra der også kan bestilles billetter fra 26. oktober.

De internet-tilsluttede kan se festivalens homepage på www.silkeborg.bib.dk

Første økologiske spadestik

Så er det økologiske teaterværksted på Riddersalen på Frederiksberg officielt en realitet. Det skete med borgmester John Winthers første spadestik, der markerede starten på byggeriet/renoveringen af Økologisk Teaterværksted.

Endnu mangler den vigtigste byggesten, nemlig økonomien, at falde helt på plads, men her håber og forventer Jytte Abildstrøm og Co. på fornuftige folk og fondes hjælp.

Og måske lurder hjælpen forude. Skuespiller og teaterdirektør Abildstrøm er nemlig indstillet til Nordisk Råds Natur- og Miljøpris på 350.000

kroner. Hun konkurrerer med seks andre kandidater fra Norden - igen udvalgt blandt 113, der var stillet i forslag.

Den endelige afgørelse træffes på et møde i Stockholm 17. september - og prisen overrækkes ved Nordisk Råds session i Oslo 9.-12. november.

Festival uden ur?

En af de mange gæster/deltagere ved forårets store børneteaterfestival i Roskilde har det muligvis svært for/med tiden. I hvert er der nu blevet indbragt et ur til Teatercentrum, fundet i kølvandet på samme festivals weekendarrangement. Der er tale om et quartz-ur uden tal af mærket Miyoko med en brun læderrem. Eventuelle liebhavere kan henvende sig til Teatercentrum.

M E S T N A V N E

Farvel og goddag

Teatret Zeppelin har fået et lederskift i sommerens løb. Niels Pedersen forlader teatret efter ikke mindre end 16 års ihærdigt virke på teatret, der tidligere har heddet Teaterbutikken og Teaterbutikken & Søn.

Den 45-årige Niels Pedersen er uddannet cand. mag. i dansk og filmvidenskab og vil nu søge græsgrange nærmere sit fag.

Niels Pedersen afløses af en cand. comm.'er i kommunikation og fransk fra RUC, nemlig Anny Dirksen, der kommer fra en stil-

ling som administrator på Dance Lab.

Teatret Zeppelin er i øvrigt et studie værd. Det mener i hvert fald den tidligere teaterchef for det norske Riksteater, Terje Hartviksen, der sammen med norske amtspolitikere er taget på studietur til Zeppelin for at få inspiration til at skabe et lignende teater i Drammen, en drif-
tig by et halvt hundrede kilometer sydvest for Oslo.

ling som administrator på Dance Lab.

Niels Pedersen - slutter som teaterleder hos Zeppelin. Foto: Per Daugaard

Nye ansigter i ASSITEJ

ASSITEJ kan efter generalafsamlingen 28. august byde på nye navne i bestyrelsen, der fremover består af: Søren Ovesen (Batida), Peter Manscher (Teatercentrum), Flemming Holk (Artibus), Anette Riis Poulsen (La Balance), Tove Bonhøft, Niels Peter Kløft, Bodil Alling (Gruppe 38), Torkild Lindebjerg (TT), Pia Gredal (Gadesjakkert) og Connie Tørnbjerg (Møllen).

Man kan få mere at vide om

denne danske afdeling af den internationale organisation for professionelt børneteater på deres hjemmeside: <http://www.assitej.dk>

På det internationale plan er forberedelserne til næste års verdenskongres i Tromsø i Norge i fuld gang på trods af problemerne med sekretariatsposten (se BTA 105). Også her kan man orientere sig nærmere via hjemmesiden: [hhhp://assitej.org](http://assitej.org)